

JAARREKENINGEN 2017

CDA, GELIEERDE ORGANEN EN ORGANISATIES

INHOUDSOPGAVE

ALGEMEEN

- Brief landelijk penningmeester 3

JAARREKENINGEN

- Stichting Secretariaat CDA 4
- Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA 47
- Vereniging CDJA 68
- CDAV 86
- Stichting Huisvesting CDA 102
- Stichting tot instandhouding van het Monument 113
- Eduardo Freistichting 123

Aan de leden van het CDA

Utrecht, mei 2018

Geachte dames en heren,

Graag bied ik u aan de jaarrekening 2017 van het CDA en de gelieerde organisaties. Deze bestaat uit een balans en een staat van baten en lasten voor het CDA, voorafgegaan door een toelichting op de cijfers in vergelijking tot de oorspronkelijke begroting.

Ook dit jaar waren er tegenvallers aan de batenkant evenals tegenvallers aan de kostenkant. Dankzij besparingen aan de kostenkant is de onttrekking aan de Algemene reserve beperkt gebleven tot € 247.635, daar waar in de prognose die gedurende 2017 is opgesteld, nog uitgegaan werd van een onttrekking van bijna € 450.000.

De tegenvallers aan de batenkant betroffen vooral de ontvangen ledencontributies. Het gemiddelde bedrag per lid daalde en er was een netto uitstroom van leden. Gelukkig waren er minder niet-betalers dan het jaar er voor.

Aan de kostenkant waren er extra kosten vanwege onder andere het project BOS (Back Office Software).

Het partijcongres wordt voorgesteld:

- kennis te nemen van de rekeningen van de gelieerde organisaties
- de rekening 2017 en toelichtingen daarop van het CDA vast te stellen
- in te stemmen met het voorgestelde beleid en de toevoeging/onttrekkingen aan het verkiezingsfonds, respectievelijk onttrekking van het negatieve saldo ten laste van de algemene reserve.

H.P.J. van Meijl
Landelijk penningmeester

STICHTING SECRETARIAAT CDA

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de stichting is: Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appèl.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Stichting.

Doelstelling van de stichting

De stichting heeft ten doel:

- a. streven naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend;
- b. zij legt haar politieke overtuiging vast in een Program van Uitgangspunten en haar concrete doeleinden in een verkiezingsprogramma, waarmee zij zich uitdrukkelijk richt tot de gehele Nederlandse samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Samenstelling bestuur

Mw. G.R. (Ruth) Peetoom (voorzitter)

F.A.M. (Frank) Kerckhaert (vicevoorzitter)

Mw. M.J.D. (Rianne) Donders-de Leest (lid DB)

R.E.N. (Rutger) Ploum (secretaris)

H.P.J. (Bart) van Meijl (penningmeester)

P.J. (Pieter-Jan) van Zanten (lid DB)

E. (Efstathios) Andreou (lid DB)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

Het jaar 2017 stond vooral in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017. De resultaten van de verkiezingen waren voor het CDA zeer positief te noemen: van 13 naar 19 zetels en wederom deelname aan de regering met vier ministers en twee staatssecretarissen. Zoals gebruikelijk worden verkiezingen altijd geëvalueerd, ook bij een goede uitslag. Een commissie onder leiding van Marnix van Rij heeft de verkiezingen geëvalueerd en een twaalftal aanbevelingen gedaan. De meest in het oog springende aanbevelingen zijn o.a. het verder uitbouwen van het inhoudelijk profiel van het CDA en het versterken van het CDA in de grote steden. Tevens wordt voorgesteld (wederom) een landelijke scoutingscommissie in te stellen die in samenspraak met de 12 regionale HRM-commissies verder vormgeeft aan een breed en consistent scoutingsbeleid.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017 (VERVOLG)

De commissie Van Rij beveelt eveneens aan te blijven investeren in social media en online campagne voeren. Zij stelt voor één online team in te richten waarin zowel het partijbureau als het fractiebureau samenwerken. De laatste noemenswaardige aanbeveling betreft de fondsenwerving. De commissie stelt dat fondsenwerving meer aandacht behoeft. De huidige ondersteuning is goed, maar er is een toenemende vraag naar informatie, de verschillende mogelijkheden en trainingen. De instelling van een permanente fondsenwervingscommissie is volgens die commissie nodig, die vanuit een duidelijke strategie opereert. De Tweede Kamerverkiezingen van 2017 zijn de eerste verkiezingen geweest waarbij met een fondsenwervingscommissie is gewerkt en waarin geëxperimenteerd is met meerdere vormen van fondsenwerving.

Alle aanbevelingen (met uitzondering van de aanbeveling om de mogelijkheid van primairies af te schaffen) zijn door het bestuur overgenomen. De meeste aanbevelingen zijn ook al operationeel.

De grootste opdracht voor het bestuur in deze zittingsperiode (2015-2019) is partijvernieuwing. In het werkplan van het bestuur is dit als volgt omschreven: *“Het CDA wil een vitale vereniging zijn met (tenminste) een stabiliserend ledenaantal en een groter aandeel van jongere leden. Een partij waarin ruimte is voor verschillende vormen van betrokkenheid. Een partij waarin lokale afdelingen de basis vormen, afdelingen van elkaar leren en elkaar inspireren. Tegelijk zetten we een tweede spoor uit. Om als partij drager te zijn en te blijven van politieke idealen, maken we de transitie naar een nieuwe politieke beweging. Een netwerkpartij met een externe focus, die opereert vanuit gedeelde waarden en zich inzet voor het algemeen belang. De versterking van de huidige ledenpartij én de transitie naar de nieuwe netwerkpartij is het onderwerp van een strategische meerjarenvisie, die het dagelijks bestuur in de komende jaren - in samenspraak met leden, afdelingen en de samenleving - in de komende twee jaar zal ontwikkelen. Het is de grootste opgave voor de komende bestuursperiode ...(...). Het CDA wil haar financiële positie voor de korte en langere termijn versterken door een meervoudige en planmatige aanpak van fondswerving, differentiatie van lidmaatschappen en permanente efficiëntie-aandacht”.*

In 2016 is een Taskforce Partijvernieuwing opgericht om concrete voorstellen hiervoor te doen. De Taskforce heeft hierover in 2017 o.a. diverse bijeenkomsten in het land georganiseerd om input op te halen. Eind 2017 is in het verlengde hiervan tevens een projectteam Financiële partijstructuur in het leven geroepen die binnen de kaders van de Taskforce een voorstel voor een gezonde meerjarenstructuur moet neerleggen. Begin 2018 worden de voorstellen van de Taskforce en het projectteam gepresenteerd. De noodzaak voor partijvernieuwing en aanpassing van de financiële structuur werd o.a. op het Partijcongres van november 2017 benadrukt door de partijvoorzitter en de penningmeester. Om een sluitende begroting 2018 neer te kunnen leggen zijn diverse eenmalige besparingen voorgesteld, in afwachting van de structurele plannen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017 (VERVOLG)

Een ander groot project dat in 2017 centraal stond was de verdere implementatie van het nieuwe Back Office Systeem (BOS). In 2016 is de basis gelegd voor een nieuwe ledenadministratie in Salesforce. In 2017 is hier de Marketing Cloud aan toegevoegd, waarmee leden en kiezers o.a. op maat mailings ontvangen die aansluiten bij hun interesses en mate van betrokkenheid. De DIRK-applicatie is uitgebreid en gekoppeld aan Salesforce. Afdelingsbesturen kunnen uit DIRK informatie over hun leden en afdeling halen. Dirk wordt uitgebreid met een CDA-bibliotheek en een leeromgeving. Voor 2018 staat ook een leden-inlog op het programma. De werkzaamheden binnen het project zijn binnen budget uitgevoerd.

FINANCIËLE RESULTATEN 2017

Ook dit jaar waren er tegenvallers aan de batenkant, evenals tegenvallers aan de kostenkant. De tegenvallers aan de batenkant betroffen wederom de ontvangen ledencontributies. De uitstroom van leden heeft meer impact dan verwacht. Mede om die reden wordt extra ingezet op het verhogen van de automatische incasso's.

Aan de kostenkant worden de investeringskosten voor het ICT-project BOS zichtbaar, waarvan in 2017 de eerste afschrijving is opgenomen (afschrijving in 5 jaar).

Per saldo wordt het jaar 2017 afgesloten met een negatief resultaat van € 895.212. In de resultaatbestemming wordt er € 200.000 aan het verkiezingsfonds gedoteerd, € 803.201 onttrokken uit het verkiezingsfonds voor de verkiezingscampagne van de Tweede Kamer en € 44.376 onttrokken voor de campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen. Er blijft vervolgens een restant over van € 247.635. Het partijcongres wordt voorgesteld om dit te onttrekken aan de algemene reserve.

Het vrij besteedbare deel van het eigen vermogen dient om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Met een Algemene reserve van € 2.554.527 kan 54,2% van de totale baten van 2017 opgevangen worden. Dat is ruim voldoende om te kunnen spreken van voldoende reserves, voor dit moment althans.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

In de tabel hieronder wordt in meer detail aangegeven hoe het resultaat verklaard kan worden. In de toelichting die daarop volgt, wordt per post verder toegelicht hoe het resultaat over het boekjaar 2017 tot stand gekomen is.

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	verschil
Minder ledencontributie	2.792.667	2.840.000	47.333-
Minder subsidie BZK	1.268.725	1.322.000	53.275-
Minder fondsenwerving	41.597	140.000	98.403-
Minder overige baten	194.397	234.000	39.603-
Minder baten	4.297.386	4.536.000	238.614-
Incasso- / portokosten Ledendesk	66.775	30.000	36.775
Kosten financiële actie/fondsenwerving	68.882	15.000	53.882
Congres	191.645	150.000	41.645
Kosten verkiezingscampagne Gemeenteraad	44.376	-	44.376
Meer lasten	371.678	195.000	176.678
Nadelige effecten saldo van baten en lasten			415.292-
Indexatie/overrente pensioenen	18.110-	46.000	64.110-
Beurzen en Manifestaties	9.161	30.000	20.839-
Kosten verkiezingscampagne Tweede Kamer	803.201	1.250.000	446.799-
Overige	-	38.332	38.332-
Besparingen	794.252	1.364.332	570.080-
Voordeliger saldo van baten en lasten			154.788
(Extra) dotatie aan het verkiezingsfonds	200.000	200.000	-
Onttrekking aan het verkiezingsfonds	847.577-	1.250.000-	402.423
Onttrekking aan de algemene reserve			247.635-

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

LASTEN

Facilitair

Binnen deze sector zijn een aantal opvallende verschuivingen zichtbaar, waarbij per saldo € 36.154 minder is besteed dan begroot.

De eerste verschuiving betreft de lagere Personeelskosten van €203.000 ipv €259.000, mede het gevolg van een groter bedrag dat wordt doorberekend.

De bureaunkosten zijn daarentegen fors hoger dan begroot (€ 134.369 i.p.v. € 88.000). Deze verhoging wordt o.a. veroorzaakt door een naheffing van de printkosten (ruim € 9.000) en hogere accountantskosten (circa €36.000). Deze hogere kosten zijn o.a. veroorzaakt door hogere advieskosten (BTW-constructie en meerwerk controle jaarrekeningen 2016).

De hogere kosten systeembeheer worden veroorzaakt door het ICT-project BOS (Back Office Software) en betreffen met name de licentiekosten voor Salesforce en de extra investeringen in de DIRK-app.

De hogere kosten van de Ledendesk van ruim € 70.000 zijn ontstaan doordat de afschrijving op de investering in het nieuwe ledenadministratiepakket Salesforce hoger zijn uitgevallen dan begroot, € 66.841 tegen € 50.000 begroot. Daarnaast zijn ook de incasso-/portokosten hoger dan begroot, € 66.775 tegen € 30.000 begroot. Dit heeft te maken met de incasso in 2016 via Digi-Accept, waardoor er minder contributie binnen kwam dan de bedoeling is. Daardoor is er extra ingezet op het alsnog binnenhalen hiervan, waaronder een belactie door een extern bedrijf.

De lagere kosten van de huisvesting zitten vooral in het feit dat er geen bijdrage aan de exploitatie van de stichting Huisvesting CDA gedaan hoeft te worden, terwijl hier wel € 17.500 voor begroot is.

Onder de overige lasten is tot slot een vrijval van het AO+ stelsel van Aegon geboekt als overrente, en zijn de indexatiekosten daarmee verrekend. Per saldo ontstaat een meevaller van € 64.110.

Politiek en bestuursondersteuning

De werkelijke lasten van de sector Politiek en bestuursondersteuning wijken weinig af van de eerdere begroting. De vergaderkosten van het bestuur zijn ruim € 8.000 hoger dan begroot (omdat er meer vergaderingen waren dan waar in de begroting rekening mee is gehouden),

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

de uitgaven aan politieke commissies ruim € 6.000 lager dan begroot (dankzij een zuinig beleid).

Ook de kosten voor publiek debat waren lager dan begroot. De focus lag in 2017 meer bij de debatten in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen.

De projectenpot is met bijna € 5.000 overschreden omdat er veel aanvragen van afdelingen waren in de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018.

Communicatie & relatiebeheer

De sector Communicatie en relatiebeheer heeft € 42.651 minder kosten gemaakt ten opzichte van de begroting. Dit is ontstaan door een aantal extra uitgaven én meevallers:

- lagere kosten ledenwerving;
- lagere kosten beurzen en manifestaties;
- hogere kosten congres;
- geen advertentieopbrengsten blad CDA.nl;
- lagere kosten service abonnementen;
- lagere kosten website en internet

De post Ledenwerving blijft onder de begroting, maar de kosten zijn wel ruim hoger dan in 2016. Er zijn in 2017 een aantal uitgebreide ledenwerfadvertenties geplaatst.

Het CDA heeft in 2017 niet meegedaan aan grote manifestaties zoals de 50+-beurs. Wel is er een landelijke Dag van de Afdelingen geweest met workshops en lezingen.

De kosten voor het congres waren hoger vanwege het feit dat het Verkiezingscongres van januari 2017 hoger uitviel door de grotere locatie die nodig was en het gebruik van stemkastjes om over het verkiezingsprogramma te stemmen.

Vooruitlopende op de Gemeenteraadsverkiezingen is veel promotiemateriaal aangekocht en weer verkocht aan de afdelingen.

De kosten voor het CDA.nl blad zijn hoger uitgekapt dan begroot. Dat zit vooral in het ontbreken van advertentieopbrengsten in 2017 (net als in de jaren ervoor). Dit is één van de redenen om een overstap naar een andere uitgever te overwegen in 2018.

De kosten voor de website zijn ook lager uitgevallen. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor hosting.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

Steenkampinstituut / HRM

De lasten van de sector Steenkampinstituut / HRM waren € 42.668 lager dan begroot.

Ook binnen deze sector zijn een aantal verschuivingen. Zo is besloten voor seizoen 2017/2018 geen Talentacademie te organiseren, maar de opleiding in 2017 geheel te herzien voor de komende jaren. Wel is in de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 gestart met de eerste wethoudersleergang. Tevens is extra geïnvesteerd in e-learningmodules in plaats van in reguliere opleidingsproducten.

De uitgaven aan de regio's voor het regionaal scholingsaanbod bleef achter bij de verwachtingen doordat minder subsidie-aanvragen uit de regio's zijn ontvangen.

In 2017 is minder uitgegeven aan HRM-commissies omdat het zwaartepunt van de selectiecommissies lag/licht in 2016 (aanloop Tweede Kamerverkiezingen) en 2018 (aanloop Europese en Eerste Kamerverkiezingen). Wel is geïnvesteerd in een uniek digitaal scoutingstraject voor nieuwe raadsleden dat honderden geïnteresseerden opleverde.

Bij de overige begrotingsposten waren de kosten ongeveer conform de begroting.

Overige Lasten

In de begroting voor 2016 was met de gelieerde organisaties afgesproken dat zij 85% van hun normale bijdrage zouden krijgen. De overige 15% krijgen zij als zij zelf dat bedrag aan giften binnen halen. Dat is deze organisaties gelukt, en dus blijven deze bedragen op hetzelfde niveau als in 2016.

In 2016 zijn er al kosten gemaakt voor de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017. Deze kosten worden in de staat van baten en lasten van 2016 meegenomen en via de resultaatbestemming onttrokken aan het Verkiezingsfonds. In 2017 volgde de rest van de campagnekosten. Voor een overzicht van de totale kosten dienen dus de kosten van 2016 en 2017 opgeteld te worden. In bijlage III zijn de totale kosten van de campagne op hoofdlijn zichtbaar gemaakt.

Tot slot waren de kosten financiële actie/fondsenwerving hoger dan begroot. Bij fondsenwerving is het nu eenmaal zo dat de kosten voor de baat uit gaan. De uiteindelijke opbrengst fondsenwerving lijkt tegen te vallen, maar dat komt doordat een groot deel van deze baten ten goede is gekomen aan de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

BATEN

De contributiebatens zijn lager dan begroot. Er is sprake van een gemiddeld lagere contributie per betalend lid, maar het aantal (betalende) leden is wel toegenomen ten opzichte van 2016. Per saldo is er wel minder ontvangen.

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken viel lager uit dan begroot. Weliswaar zijn er 6 zetels meer behaald, echter is dit pas ingegaan per 1 juli 2017, terwijl er in de begroting rekening gehouden was met winst van gemiddeld 5 zetels, dus per 1 januari. Daarnaast was er nog een meevaller in de afrekening over het jaar 2016 van € 30.725.

De giften van leden en particulieren vielen lager uit dan begroot. De opbrengsten uit fondsenwerving waren ook lager dan begroot, doordat een groot deel van de fondsenwerving is toegerekend aan de campagne. Daarbij zijn wel hogere kosten in verband met fondsenwerving gemaakt.

Uitgebreidere informatie over de activiteiten van de Stichting Secretariaat CDA kunt u terugvinden in het aparte Activiteitenverslag over 2017 van de Stichting Secretariaat CDA. Daar zit ook het financieel verslag bij ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en wordt door het ministerie openbaar gemaakt.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

Toekomstperspectief

Op 21 maart 2018 waren de Gemeenteraadsverkiezingen. Deze hebben voor het CDA relatief goed uitgepakt, met een beperkt verlies aan raadszetels. Het CDA bleef de grootste landelijke partij in de gemeenten.

In de loop van 2018 zal gestart worden met de herindelingsverkiezingen van november 2018, de voorbereidingen voor de verkiezingen in de provincies en waterschappen (2019) en de verkiezingen in de Eerste Kamer en het Europees Parlement (2019). Voor deze laatste twee verkiezingen dienen zoals gebruikelijk de trajecten van kandidatenselectie, verkiezingsprogramma en campagne te worden uitgerold. In de aanloop naar de Europese verkiezingen zal, in navolging van de Tweede Kamerverkiezingen, een CDA500 worden georganiseerd: 500 leden die in interactieve vorm meedenken met het programma.

Het belangrijkste dossier in 2018 wordt de Partijvernieuwing en de aanpassing van de financiële hoofdstructuur van het CDA. Het dalende ledenaantal dat reeds tientallen jaren geleden is ingezet, is de voornaamste reden om te onderzoeken hoe mensen op een andere, betere manier bij het CDA betrokken kunnen worden. Om deze betrokkenheid te vergroten wordt o.a. gedacht aan differentiatie van lidmaatschappen en versterking van het politieke debat in de partij. Dit debat moet meer in de regio's en afdelingen plaatsvinden en minder in 'Den Haag'. De financiële structuur moet binnen de kaders van de voorstellen van Partijvernieuwing passend en robuust worden gemaakt voor de komende jaren. Om de begroting 2018 sluitend te krijgen zijn enkele (eenmalige) noodzakelijke ingrepen gedaan, waaronder een contributieverhoging en inperking van een aantal budgetten. De concrete voorstellen van partijvernieuwing worden vóór de zomer van 2018 verwacht.

In de begroting 2018 van de stichting Secretariaat CDA is uitgegaan van een totaal aan baten van € 5.086.000. Dit bestaat voornamelijk uit contributies (€ 2.944.000) en subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (€ 1.375.000).

In totaal wordt er in de begroting € 4.919.125 aan uitgaven verwacht, wat resulteert in een overschot van € 166.875. Hiervan wordt € 200.000 toegevoegd aan het verkiezingsfonds als dotatie voor 2018, en zou er volgens de begroting € 300.000 onttrokken worden aan het verkiezingsfonds voor de campagne van de Gemeenteraadsverkiezingen.

Tot slot ontstaat zo ruimte om de Algemene reserve aan te vullen, of onverwachte tegenvallers te kunnen compenseren.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
* Software	267.366	-
* Activa in uitvoering	-	139.132
	<u>267.366</u>	<u>139.132</u>
Materiële vaste activa		
* Inventaris	21.756	26.055
* Inventaris Buitenom	55.257	60.646
	<u>77.013</u>	<u>86.701</u>
Financiële vaste activa		
* Onderhandse lening u/g	4.469.487	4.475.765
	<u>4.469.487</u>	<u>4.475.765</u>
Rekening courant Gelieerde organisaties	38.405	124.482
Overige vorderingen en overlopende activa		
* Te vorderen posten	482.057	434.622
* Vooruitbetaalde posten	40.334	29.801
	<u>522.391</u>	<u>464.423</u>
Liquide middelen	1.011.606	2.040.468
Totaal activa	<u>6.386.268</u>	<u>7.330.971</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	2.554.527	2.802.162
* Bestemmingsreserve: Verkiezingsfonds	136.826	784.403
	<u>2.691.353</u>	<u>3.586.565</u>
Voorzieningen		
* Voorziening pensioenen	143.193	215.313
	<u>143.193</u>	<u>215.313</u>
Rekening courant Gelieerde organisaties	1.875.980	1.737.781
Overige schulden en overlopende passiva		
* Te betalen posten	991.457	1.225.494
* Vooruitontvangen posten	684.285	565.818
	<u>1.675.742</u>	<u>1.791.312</u>
Totaal passiva	<u>6.386.268</u>	<u>7.330.971</u>

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen leden	3.022.738	3.084.000	3.109.268
Bijdragen derden	1.455.833	1.502.000	1.271.136
Overige baten	235.994	374.000	336.842
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	4.714.565	4.960.000	4.717.246
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
LASTEN			
Facilitaire kosten	1.030.404	994.250	762.876
Politiek en Bestuur	725.403	717.000	769.981
Communicatie	1.387.349	1.430.000	1.465.459
Aandeel GA & PA	938.960	947.000	957.611
Steenkampinstituut / HRM	440.332	483.000	476.400
Overige lasten	1.087.329	1.438.750	541.384
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	5.609.777	6.010.000	4.973.711
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	895.212-	1.050.000-	256.465-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
(voorgestelde) Resultaatbestemming			
Dotatie bestemmingsreserve Verkiezingsfonds	200.000	200.000	85.000
Onttrekking best.reserve Verkiezingsfonds	847.577-	1.250.000-	325.523-
Onttrekking aan Algemene reserve	247.635-	-	15.942-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaatbestemming	895.212-	1.050.000-	256.465-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41152088.

Opgesteld d.d. 18 mei 2018.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn C1 Organisatie - zonder - winststreven van de Raad voor de Jaarverslaglegging voor kleine rechtspersonen.

De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Deze betreft 5 jaar in het geval van de activeerde software-investering. Dit resulteert in een afschrijvingspercentage van 20%.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Deze betreft standaard 4 jaar en in het geval van kantoormeubilair is deze op 10 jaar ingeschat. Dit resulteert in een afschrijvingspercentage van respectievelijk 25% en 10%.

Vorderingen en vooruitbetalingen

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Daar waar noodzakelijk is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Bestemmingsreserve Verkiezingsfonds

De bestemmingsreserve Verkiezingsfonds wordt gevormd om in de toekomst aan te wenden voor verkiezingen. De reservering wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. De bestedingsbeperking van deze bestemmingsreserve is door het bestuur aangebracht.

Voorziening pensioenen

De opgenomen voorziening betreft een onvoorwaardelijke indexatieverplichting die voortkomt uit artikel 19 van de pensioenregeling van de Stichting Secretariaat CDA. Deze onvoorwaardelijke verplichting betreft (oud)werknemers die voor 1 januari 2001 in dienst van de stichting waren, en waarvan de rechten premievrij zijn gemaakt per 31 december 2000. Deze besloten groep deelnemers kan niet groeien, en zal in de loop der tijd afnemen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING (VERVOLG)

Voorziening pensioenen (vervolg)

De (actuariële) grondslagen van deze voorziening zijn:

- Rekenrente: 1%
- Contantmaking: EURO RATE: Link-curve per 31 december 2015
- Sterftetafel: Collectief 2003 met de volgende leeftijdscorrecties:

	Ouderdomspensioen		Partnerpensioen	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Vóór pensioendatum	-1	-2	2	2
Ná pensioendatum	-1	-2	0	0
Medeverzekerde	n.v.t.	n.v.t.	0	-1

- Partnerfrequentie: Bepaalde partner
- Leeftijdsverschil man en vrouw bedraagt drie jaar, waarbij de man ouder wordt verondersteld dan de vrouw.
- Opslagen:
  - In verband met uitkeringswijze: 0,50% (netto)
  - Excassokosten: 1,75% (netto)
  - Administratie- en mutatiekosten: 5,40% (netto)
  - Correctiefactor in verband met toename van de levensverwachting: 3,50% (netto)
- Er is gerekend met een gemiddelde indexatie van 1% per jaar. De werkelijke jaarlijkse indexatie kan hiervan afwijken.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De contributie-opbrengsten worden verantwoord per contributiejaar. Bij de verantwoording van de contributiebaten is rekening gehouden met de inbaarheid van de contributies. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

Immateriële vaste Activa

Software € 267.366 (vj. € ---)

Project BOS				
2017	334.208	---	66.842	267.366
Balans per 31 december	334.208	---	66.842	267.366
	=====	=====	=====	=====

Materiële vaste Activa

Inventaris € 21.756 (vj. € 26.055)

	Aanschaf waarde	afschrijving t/m 2016	afschrijving 2017	boekwaarde 31.12.2017
Computerinventaris; servers				
2011	14.177	14.177	---	---
2013	7.020	6.527	493	---
Computerinventaris; overige computerapparatuur				
2013	8.656	8.476	180	---
2014	22.050	12.119	5.513	4.418
2015	12.958	5.967	3.239	3.752
2016	4.073	801	1.018	2.254
2017	8.703	---	606	8.097
Inventaris				
2007	3.464	3.464	---	---
2008	2.142	2.142	---	---
2009	6.558	6.558	---	---
2010	3.869	3.869	---	---
2011	3.797	3.797	---	---
2012	3.102	3.102	---	---
2013	1.842	1.726	116	---
2015	6.712	2.238	1.678	2.796
2016	637	39	159	439
Telefooncentrale				
2012	23.105	23.105	---	---
Balans per 31 december	132.865	98.107	13.002	21.756
	=====	=====	=====	=====

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Inventaris Buitenom € 55.257 (vj € 60.646)

Inventaris	aanschaf waarde	afschrijving t/m 2016	afschrijving 2017	boekwaarde 31.12.2017
2005	440.610	440.610	---	---
2006	67.842	67.842	---	---
2016	64.668	4.022	6.466	54.180
2017	1.197	---	120	1.077
Balans per 31 december	574.317	512.474	6.586	55.257
	=====	=====	=====	=====

31-12-2017

31-12-2016

Onderhandse lening u/g € 4.469.487 (vj. € 4.475.765)

Saldo onderhandse lening (ongewijzigd)	4.516.000	4.516.000
Af: voorziening incurante vorderingen	./ 46.513	./ 40.235
Balans per 31 december	4.469.487	4.475.765
	=====	=====

Deze post bestaat uit een vordering op de stichting Huisvesting CDA ad € 3.299.875 en een vordering op de stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18 ad € 1.216.125. De looptijd van deze vorderingen is voor onbepaalde tijd, het rentepercentage is 3,5% en de lening is vastgelegd per notariële akte.

In verband met de negatieve eigen vermogens van de combinatie van deze twee stichtingen, is een voorziening opgenomen voor incurante vorderingen ter hoogte van de negatieve eigen vermogens per 31 december 2017. De mutatie van deze voorziening betreft de mutatie in de combinatie van de eigen vermogens.

De Stichting Huisvesting CDA heeft een positief eigen vermogen, en staat daarmee (deels) garant voor het negatieve eigen vermogen van de Stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18. De Stichting Secretariaat CDA staat garant voor het restant van dit negatieve eigen vermogen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Rekening courant gelieerde organisaties € 38.405 (vj. € 124.482)</u>		
St. Personeelsdiensten	38.405	124.482
	-----	-----
Balans per 31 december	38.405	124.482
	=====	=====

Er zijn geen afspraken overeengekomen voor de aflossingsdatums van de rekening courantposities. Hierdoor is niet met zekerheid te zeggen welk deel een looptijd langer dan een jaar heeft.

Te vorderen posten € 482.057 (vj. € 434.622)

Te vorderen subsidie Ministerie BZK	243.707	189.130
Nog te ontvangen toegezegde fondsenwerving	106.600	---
Nog te ontvangen contributiegelden	14.147	80.000
Debiteuren	84.472	113.744
Steenkampfonds	25.000	25.000
Aegon, pensioenen	384	383
Voorschotten Scholingsinstituten	2.361	677
Intrest	925	8.990
Overige vorderingen	4.461	16.698
Af: voorziening dubieuze vorderingen	---	---
	-----	-----
Balans per 31 december	482.057	434.622
	=====	=====

Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan een jaar.

Vooruitbetaalde posten € 40.334 (vj. € 29.801)

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017	31-12-2016
PASSIVA		
<u>Algemene Reserve € 2.554.527 (vj. € 2.802.162)</u>		
Saldo per 1 januari	2.802.162	2.818.104
Af: negatief resultaat	./ 247.635	./ 15.942
	-----	-----
Balans per 31 december	2.554.527	2.802.162
	=====	=====

Bestemmingsreserve Verkiezingsfonds € 136.826 (vj. € 784.403)

Saldo per 1 januari	784.403	1.024.926
Bij : reservering uit resultaatbestemming	200.000	85.000
af : campagne TK via resultaatbestemming	./ 803.201	./ 325.523
: campagne GK via resultaatbestemming	./ 44.376	---
	-----	-----
Balans per 31 december	136.826	784.403
	=====	=====

Deze bestemmingsreserve is gevormd om toekomstige verkiezingscampagnes te kunnen financieren. In 2017 betrof dit de afrekening van de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2017, en de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen in 2018.

Voorziening pensioenen € 192.300 (vj. € 215.313)

Saldo per 1 januari	215.313	238.326
Af: indexatie lopend jaar	./ 23.013	./ 23.013
Af: depotrekening Aegon	./ 49.107	---
	-----	-----
Balans per 31 december	143.193	215.313
	=====	=====

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Rekening courant gelieerde organisaties € 1.875.980 (vj. € 1.737.781)</u>		
St. Wetenschappelijk Instituut voor het CDA	877.428	819.736
St. Huisvesting CDA	336.568	293.753
CDA-Bestuurdersvereniging	226.040	212.981
Vereniging CDJA	173.006	175.617
St. CDA Business Club	88.479	101.422
CDAV	52.662	47.736
CDA Business Club Regio Zuid/West	37.724	35.914
Eduardo Freistichting	84.768	50.622
St. Fonds WI	./ 695	---
	-----	-----
Balans per 31 december	1.875.980	1.737.781
	=====	=====

Te betalen posten € 991.457 (vj. € 1.225.494)

Provinciale / Gemeentelijke afdelingen	297.955	439.821
Saldo vakantiegeld/vakantiedagen	222.385	273.895
Crediteuren	219.976	279.528
Reservering indexatielasten	93.764	62.767
Belastingen / sociale lasten	90.321	94.335
Accountantskosten	18.328	11.192
Overige te betalen en overlopende posten	48.728	63.956
	-----	-----
Balans per 31 december	991.457	1.225.494
	=====	=====

Vooruitontvangen posten € 684.285 (vj. € 565.818)

Contributiegelden volgend boekjaar	668.838	556.987
Deelnemersbijdragen activiteiten	13.625	5.510
Opbrengst onderverhuur	1.412	1.411
L.B.R.	410	1.910
	-----	-----
Balans per 31 december	684.285	565.818
	=====	=====

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurcontract

De Stichting Secretariaat CDA heeft een huurcontract afgesloten voor het kantoor Buitennom 18 te Den Haag met de stichting Huisvesting CDA. De originele ingangsdatum van het contract is 1 november 2005 en momenteel wordt het huurcontract jaarlijks verlengd met telkens één jaar.

De huurprijs wordt jaarlijks op 1 januari aangepast overeenkomstig de bepalingen van de dan geldende notitie dienstverlening CDA. In 2017 bedroeg de jaarlijkse huurprijs € 207.500, waarvan een deel wordt doorbelast aan gelieerde organisaties die ook gebruik maken van het pand.

Garanties

De stichting Huisvesting CDA en de stichting tot Instandhouding van het Monument Buitennom 18 hebben in verband met een herwaardering van de waarde van de panden sinds eind 2012 een negatief eigen vermogen. De stichting Secretariaat CDA heeft daartoe een letter of comfort afgegeven aan de besturen van deze twee stichtingen. Hierin wordt verklaard dat de stichting Secretariaat CDA zich garant stelt voor de negatieve eigen vermogens voor de duur van tenminste één jaar.

Het vermogen van de stichting Huisvesting CDA bedraagt eind 2017 € 129.118 positief. De stichting tot Instandhouding van het Monument Buitennom 18 heeft een negatief vermogen van € 175.631. De Stichting Huisvesting staat (deels) garant (voor € 129.118) voor het negatieve eigen vermogen van de Stichting Instandhouding van het Monument Buitennom 18. Aanvullend daarop stelt de stichting Secretariaat CDA zich garant voor een bedrag van € 46.513.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

REALISATIE VERSUS BEGROTING 2017

Bedragen x 1.000 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	verschil
BATEN			
Bijdragen leden	3.023	3.084	61-
Bijdragen derden	1.456	1.502	46-
Overige baten	236	374	138-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	4.715	4.960	245-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
LASTEN			
Facilitaire kosten	1.030	994	36
Politiek en Bestuur	725	717	8
Communicatie	1.387	1.430	43-
Aandeel GA & PA	939	947	8-
Steenkampinstituut / HRM	441	483	42-
Overige lasten	1.088	1.439	351-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	5.610	6.010	400-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	895-	1.050-	155
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Recapitulatie

Verschil baten   ././ 245
Verschil lasten   ././ 400

Positief resultaat   155

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN

Toelichting baten	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
Contributies	2.792.667	2.840.000	2.911.799
LBR	69.540	69.000	50.885
Opbrengst financiële actie	160.531	175.000	146.584
Totaal Bijdragen leden	3.022.738	3.084.000	3.109.268
Subsidie Binnenlandse Zaken	1.268.725	1.322.000	1.101.901
Bijdrage Prof. Steenkampfonds	25.000	30.000	25.000
Overige bijdragen derden	162.108	150.000	144.235
Totaal Bijdragen derden	1.455.833	1.502.000	1.271.136
Intrestbaten	158.369	165.000	160.909
Deelnemersbijdragen	36.584	50.000	41.805
Opbrengst lesmateriaal	1.156	5.000	992
Donaties en giften	1.712-	12.500	1.404
Fondsenwerving	41.597	140.000	133.910
Overige baten	-	1.500	2.178-
Totaal Overige baten	235.994	374.000	336.842
Totaal Baten	4.714.565	4.960.000	4.717.246

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

LASTEN

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Personeelskosten	203.085	259.000	327.031
Bureaunkosten	134.369	88.000	75.856
Kosten systeembeheer	145.447	92.000	186.330
Kosten ledendesk	302.627	228.000	177.409
Kosten financieel beheer	9.486	12.000	-
Huisvestingskosten	243.368	263.000	257.128
Overige lasten	7.978-	52.250	260.878-
Totaal Facilitaire kosten	1.030.404	994.250	762.876
Apparaatskosten	424.242	412.000	402.522
Bestuurskosten	147.267	142.000	143.692
Organisatorische commissies	150	3.000	415
Politieke commissies	11.773	17.800	18.103
Publiek debat	8.387	15.200	117.991
Projectenpot	54.470	50.000	19.872
Internationaal werk	79.114	77.000	67.386
Totaal Politiek en Bestuur	725.403	717.000	769.981
Apparaatskosten	787.151	788.000	821.884
Ledenwerving	47.665	75.000	12.671
Permanente activiteiten	92.267	120.000	98.294
Verkiezingsonderzoek	28.162	30.000	31.763
Congres	191.645	150.000	182.875
CDA.nl	151.022	136.000	146.434
Publicaties	5.935-	1.000	11.637
Hosting CDANet / Internet	88.829	115.000	129.787
Radio & TV	708	10.000	24.038
Voorlichting	5.835	5.000	6.076
Totaal Communicatie	1.387.349	1.430.000	1.465.459

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Aandeel PA contributies	465.383	446.000	492.322
Aandeel GA contributies	403.065	426.000	406.449
Aandeel GA nieuwe leden contributie	30.052	35.000	18.110
Compensatie bankkosten	40.460	40.000	40.730
Totaal Aandeel GA & PA	938.960	947.000	957.611
Apparaatskosten	340.109	342.000	334.974
Landelijk scholingsaanbod SI	39.513	50.000	56.314
Regionaal scholingsaanbod SI	41.878	55.000	41.787
Ontwikkeling opleidingsproducten SI	2.162	10.000	12.863
Projecten HRM	16.670	25.000	30.462
Promotieactiviteiten	-	1.000	-
Totaal Steenkampinstituut / HRM	440.332	483.000	476.400
Bijdrage aan gelieerde organisaties	170.870	173.750	167.819
Kosten verkiezingscampagne Gemeenteraad	44.376	-	-
Kosten verkiezingscampagne Tweede Kamer	803.201	1.250.000	325.523
Kosten financiële actie/fondsenwerving	68.882	15.000	48.042
Totaal Overige lasten	1.087.329	1.438.750	541.384
Totaal lasten	5.609.777	6.010.000	4.973.711

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers in 2017 was 41 (2016: 40).

De gemiddelde formatie in 2017 was 29,9 fte (2016: 29,9 fte).

De genoemde aantallen zijn inclusief oproepkrachten. Het gemiddeld aantal werknemers exclusief oproepkrachten was in 2017 39 (2016: 38).

Bezoldiging bestuurders

De stichting heeft 1 bezoldigd bestuurder, en dat is de voorzitter. Zij heeft een dienstverband van 0,8 fte. Hierbij wordt geen bedrag vermeld, vanwege herleidbaarheid naar één persoon.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN

	werkelijk 2017	begroting 2017	werkelijk 2016
<u>Contributies</u>			
Contributie lopend jaar	2.761.649	2.840.000	2.900.275
Contributie voorgaande jaren	31.018	---	11.524
Totaal contributies	2.792.667	2.840.000	2.911.799

Er is sprake van een gemiddeld lagere contributie per betalend lid, maar het aantal (betalende) leden is dit jaar toegenomen. Zie ook bijlage I en II voor een nadere specificatie.

<u>L.B.R.</u>	69.540	69.000	50.885
----------------------	---------------	---------------	---------------

<u>Opbrengst financiële actie</u>	160.531	175.000	146.584
--	----------------	----------------	----------------

Bijdragen derden

Subsidie BZK lopend jaar	1.238.000	1.322.000	1.082.000
Afrekening BZK voorgaand jaar	30.725	---	19.901
Bijdrage Prof. Steenkampfonds	25.000	30.000	25.000
Bijdrage BSV	162.108	150.000	139.235
Overige bijdragen derden	---	---	5.000
Totaal bijdragen derden	1.455.833	1.247.000	1.271.136

Het CDA ontvangt subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). Het ministerie heeft de subsidieafrekeningen tot en met 2016 goedgekeurd. De subsidieafrekening over 2017 dient voor 1 juli 2018 in te worden gediend bij het ministerie. De afrekening dient uiterlijk voor 1 november 2018 te worden vastgesteld door het ministerie (WFPP, artikel 12, tweede lid). In deze jaarrekening is een schatting opgenomen op basis van de voorlopige toekenning voor 2017, en de relevante financiële ontwikkelingen daarna.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	werkelijk 2017	begroting 2017	werkelijk 2016
<u>Overige baten</u>			
Intrestopbrengst	158.369	165.000	160.909
Deelnemersbijdragen	36.584	50.000	41.805
Opbrengst lesmateriaal	1.156	5.000	992
Donaties & giften *	./ 1.712	12.500	1.404
Fondsenwerving *	41.597	140.000	133.910
Overige baten	---	1.500	./ 2.178
	-----	-----	-----
Totaal overige baten	235.994	374.000	336.842
	=====	=====	=====

* Voor een nadere specificatie van de fondsenwerving, donaties en giften verwijzen wij naar het activiteitenverslag/financieel verslag t.b.v. het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Hierin wordt van de giften van € 4.500,00 of meer van natuurlijke en niet natuurlijk personen, zoals bedoeld in artikel 25 lid 1 sub b van de Wet financiering politieke partijen (WFPP), de hoogte van de gift, de datum waarop de gift ontvangen is en de naam en het adres van de gever vermeld. Het daadwerkelijke bedrag dat door fondsenwerving binnen is gehaald in 2017, is feitelijk hoger dan de € 41.597. Dat komt doordat een groot deel van de fondsenwerving ten goede is gekomen aan de TK campagne, en verrekend is met de kosten van die campagne.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

LASTEN

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Salarissen	1.733.370	1.764.000	1.779.768
Sociale lasten / pensioenen	428.796	431.000	423.084
Ontvangen ziekengelden	2.494-	20.000-	27.795-
Vorming & Scholing	23.728	25.000	36.101
Reiskosten woon-/werkverkeer	27.860	35.000	39.021
Reiskosten zakelijk	44.610	15.000	21.918
Kosten externe adviseurs	2.894	-	8.395
Overige personeelskosten	12.719	27.000	19.200
Tijdelijk personeel	50.978	-	68.779
Kosten salarisadministratie	2.061	10.000	10.928
Subtotaal Personeelskosten	2.324.522	2.287.000	2.379.399
Doorber.pers.kosten sector Politiek en Bestuur	653.809-	621.000-	598.803-
Doorber.pers.kosten sector Communicatie	814.033-	769.000-	837.127-
Doorber.pers.kosten sector HRM/Sl	336.756-	335.000-	332.917-
Doorberekende personeelskosten	316.839-	303.000-	283.521-
Totaal Personeelskosten	203.085	259.000	327.031
Telefoonkosten	19.545	25.000	15.764
Portokosten	8.999	5.000	9.707
Repro- / drukwerkkosten	29.343	20.000	24.622
Kantoorbenodigdheden	2.178	2.000	2.327
Accountantskosten	60.176	24.000	16.601
Kosten externe adviseurs	2.185	1.000	-
Bankkosten	11.046	10.000	5.911
Overige bureaunkosten	897	1.000	924
Totaal bureaunkosten	134.369	88.000	75.856

De formatie blijft in 2017 op gemiddeld 29,9 fte, net als in 2016. Wel zijn er extra veel stagiaires actief geweest in 2017 tot aan de verkiezingen. Ook zijn er extra kosten gemaakt voor ingehuurd personeel, ter vervanging van zieke en reïntegrerende medewerkers. De kosten die onder de streep overblijven betreffen de netto personeelskosten van de sector Facilitair.

De repro- en drukwerkkosten zijn hoger dan begroot, vanwege een naheffing van meerafdrukken van Canon over 2016.

De accountantskosten zijn hoger dan begroot vanwege meerwerk bij de controle van de jaarrekening over 2016.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Loonkosten	31.266	28.000	30.731
Kosten outsourcing systeembeheer	28.143	20.000	25.084
Kosten adviseurs	5.772	-	-
Afschrijvingskosten	493	3.000	1.755
Onderhoudskosten	8.170	7.000	15.835
Verzekeringskosten	1.400	1.500	1.387
Kosten benodigdheden	996	4.000	2.226
Kosten webapp	15.510	3.000	9.507
Kosten Google e.d.	5.152	5.000	-
Periodieke kosten Salesforce	47.772	20.000	99.033
Overige kosten systeembeheer	773	500	772
Totaal kosten systeembeheer	145.447	92.000	186.330
Loonkosten	183.783	156.000	157.097
Kosten ledenadministratie	7.816	11.000	6.771
Incasso- / portokosten	66.775	30.000	41.158
Afschrijvingskosten apparatuur	66.841	50.000	-
Kosten ledenzorg	10.805	8.000	1.307
Repro / telefoon / frankering	2.960	4.000	3.349
Vrijwilligersverzekering	6.948	7.000	6.948
Doorberekende kosten	43.301-	38.000-	39.221-
Totaal kosten ledendesk	302.627	228.000	177.409
Kosten financieel beheer	9.486	12.000	-
Totaal kosten financieel beheer	9.486	12.000	-

De kosten systeembeheer zijn hoger dan begroot. Dat komt vooral door de (aanloop)kosten van Salesforce (waaronder de inhuur van externe adviseurs á € 5.772), en van de webapp Dirk. Dirk wordt gebruikt om de informatie in Salesforce te ontsluiten naar de provinciale en gemeentelijke afdelingen.

Ook de kosten van de ledendesk zijn hoger dan begroot. Dat komt onder andere doordat de afschrijvingskosten van de ledensoftware hoger zijn dan verwacht, vanwege een noodzakelijke wissel van leverancier, en door hogere incassokosten. Dit laatste komt doordat er afgestapt is van Digi-Accept, omdat daar minder contributie op binnen kwam. Ook is er een belactie gehouden om achterstallige contributie alsnog binnen te halen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Huur	207.500	207.500	208.500
Energiekosten	46.524	50.000	52.683
Verzekeringskosten	13.352	10.000	10.775
Afschrijvings- / onderhoudskosten inventaris	19.096	25.000	18.627
Exploitatie stichting Huisvesting	-	17.500	-
Overige huisvestingskosten	41.901	40.000	51.537
Doorberekende huisvestingskosten	70.226-	69.000-	70.333-
Directe huisvestingskosten	258.147	281.000	271.789
Kosten onderverhuur	2.744	-	2.862
Opbrengst onderverhuur	17.523-	18.000-	17.523-
Totaal huisvestingskosten	243.368	263.000	257.128
Nagekomen kosten/baten	25.767	-	212
Dotatie/vrijval voorzieningen	16.735-	-	330.213-
Indexatielasten pensioenen	149.954	50.000	64.966
Overrente pensioenen	168.064-	4.000-	-
Onvoorziene kosten	1.100	6.250	4.157
Totaal Overige lasten	7.978-	52.250	260.878-
Totaal Facilitaire kosten	1.030.404	994.250	762.876

De overige huisvestingskosten betreffen voornamelijk beveiligingskosten en schoonmaakkosten.

De afschrijvingskosten zijn lager dan begroot doordat het oude kantoormeubilair volledig is afgeschreven, en de afschrijving op het nieuwe meubilair lager uitvalt.

Onder de Dotatie/vrijval voorzieningen is in 2017 de dotatie aan de voorziening incurante vorderingen onderhandse leningen toegevoegd in verband met de afwaardering van de lening aan de twee huisvesting stichtingen van € 6.278 en een vrijval van de voorziening pensioenen van € 23.013.

Onder de nagekomen kosten/baten worden die kosten/baten opgenomen die betrekking hebben op voorgaande jaren, maar die zich pas later aan dienen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Politiek en Bestuur	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Loonkosten sector Politiek en Bestuur	653.809	621.000	598.803
Doorberekende personeelskosten	229.567-	209.000-	196.281-
Totaal Apparaatskosten	424.242	412.000	402.522
Vergaderkosten	18.664	10.000	17.013
Reiskosten	2.476	4.000	5.693
Representatiekosten	322	2.000	582
Kosten voorzitter	119.914	119.000	114.989
Repro- / frankeerkosten	851	2.000	379
Overige bestuurskosten	5.040	5.000	5.036
Totaal Bestuurskosten	147.267	142.000	143.692
Kosten Organisatorische commissies	150	3.000	415
Totaal Organisatorische commissies	150	3.000	415
Werkgroep Grote Steden	545	2.500	2.458
CDA Kleurrijk	555	2.500	605
CDA Senioren	1.885	5.000	5.122
Basisgroep Sociale Zekerheid	3.884	3.200	6.187
Overige commissies	4.904	4.600	3.731
Totaal politieke commissies	11.773	17.800	18.103

De vergaderkosten binnen de bestuurskosten zijn hoger dan begroot. Dat komt onder andere doordat er meer vergaderingen plaats hebben gevonden dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Politiek en Bestuur	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Ledendebatten	3.628	6.000	4.590
Themabijeenkomsten	4.759	6.000	6.090
Provinciale bezoeken voorzitter	-	2.000	-
Prof. Steenkamplering	-	1.200	-
CDA 1000 bijeenkomst	-	-	107.261
Overige kosten publiek debat	-	-	50
Totaal Publiek debat	8.387	15.200	117.991
Provinciale/gemeentelijke projectenpot	54.470	50.000	19.872
Totaal Projectenpot	54.470	50.000	19.872
Contributies	24.566	25.000	23.540
Reis- en vergaderkosten	12.326	10.000	9.449
Apparaatskosten	33.905	39.000	30.273
Schmelzerlezing	8.317	3.000	4.124
Totaal Internationaal werk	79.114	77.000	67.386
Totaal Politiek en Bestuur	725.403	717.000	769.981

De Professor Steenkamplering is in 2017 niet doorgegaan.

De bezoeken van de voorzitter aan de provincie vonden vooral plaats in het kader van de campagne. Vandaar dat hier in 2017 geen expliciete kosten voor waren.

De totale kosten publiek debat zijn ten opzichte van 2016 fors gedaald. Dat heeft te maken met de CDA 1000 bijeenkomst, wat een eenmalig karakter had.

Op de projectenpot is in 2017 in aanloop naar de campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen heel vaak een beroep gedaan door de afdelingen. Daardoor is het begrote bedrag overschreden.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Communicatie	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Loonkosten sector Communicatie	814.034	788.000	837.127
Doorberekende personeelskosten	26.883-	-	15.243-
Totaal Apparaatskosten	787.151	788.000	821.884
Kosten ledenwerving	47.625	74.000	12.633
Repro- / telefoon- / frankeerkosten	40	1.000	38
Totaal Ledenwerving	47.665	75.000	12.671
Beurzen en Manifestaties	9.161	30.000	29.710
Creatieve ontwikkeling	41.140	45.000	-
Permanente activiteiten	35.763	35.000	43.071
Kosten online	1.385	-	17.087
Nieuwjaarsconferentie	-	5.000	3.966
Campagne academie	-	-	171-
Promotiemateriaal; kosten	49.412	5.000	22.924
Promotiemateriaal; opbrengsten	44.594-	-	18.293-
Totaal Permanente activiteiten	92.267	120.000	98.294

De post Ledenwerving blijft onder de begroting. Wel zijn er meer kosten gemaakt dan in 2016. Zo zijn er dit jaar een aantal uitgebreide ledenwerfadvertenties geplaatst.

De post Creatieve ontwikkeling is gebruikt om binnen Salesforce in samenwerking met een extern bedrijf de nieuwe marketing vorm te geven.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Communicatie	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Verkiezingsonderzoek; kosten	88.162	60.000	61.408
Verkiezingsonderzoek; opbrengsten	60.000-	30.000-	29.645-
Totaal Verkiezingsonderzoek	28.162	30.000	31.763
Kosten Congres	225.768	175.000	216.130
Opbrengsten Congres	34.123-	25.000-	33.255-
Totaal Congres	191.645	150.000	182.875
Druk- en portokosten	116.232	120.000	112.836
Redactiekosten	165	4.000	997
Abonneebeheer	28.000	27.000	26.000
Kosten foto's	11.362	10.000	11.209
Kosten regiopagina's	25.162	30.000	28.014
Overige kosten CDA.nl	263	2.000	392
Doorberekening regiopagina's	25.162-	30.000-	28.014-
Doorberekening derden	-	5.000-	-
Doorberekening advertenties	-	17.000-	-
Doorberekening CDAV	5.000-	5.000-	5.000-
Totaal CDA.nl	151.022	136.000	146.434

Ondanks dat er hogere eigen bijdragen/giften zijn ontvangen, konden de hogere kosten van de twee congressen in 2017 niet volledig opgevangen worden binnen de begroting. Het voorjaarscongres was een heel belangrijk congres, met de vaststelling van de lijst voor de campagne voor de Tweede Kamer, en de vaststelling van het verkiezingsprogram. Mede daardoor zijn de kosten hoger dan normaal.

De kosten voor het CDA.nl blad zijn hoger uitpakend dan begroot. Dat zit vooral in het ontbreken van advertentieopbrengsten.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Communicatie	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Kosten brochures	963	1.000	-
Kosten service abonnementen	6.898-	-	11.637
Totaal Publicaties	5.935-	1.000	11.637
Abonnementen	13.585	10.000	8.994
Hosting website	18.262	30.000	18.432
Support website	80.358	60.000	161.174
Nieuwe ontwikkeling	21.842	20.000	-
Overige kosten	5.417	15.000	11.357
Doorberekende kosten	50.635-	20.000-	70.170-
Totaal Hosting CDANet / Internet	88.829	115.000	129.787
Kosten Radio	212	5.000	330
Kosten TV	496	5.000	23.708
Totaal Radio / TV	708	10.000	24.038
Perscontacten	1.296	-	1.543
Overige kosten Voorlichting	4.539	5.000	4.533
Totaal Voorlichting	5.835	5.000	6.076
Totaal Communicatie	1.387.349	1.430.000	1.465.459

Het negatieve saldo bij de service abonnementen is ontstaan doordat de facturen voor 2016 laat waren verstuurd. Dit heeft tot effect dat in 2016 een kostenpost zichtbaar was, en in 2017 is er een opbrengst ontstaan. De facturen over 2017 zijn daarnaast gelijktijdig verstuurd met die van 2016, waardoor er een dubbel effect ontstaat.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Steenkamp- instituut / HRM	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Loonkosten Steenkampinstituut / HRM	336.756	335.000	332.917
Overige apparaatskosten	3.353	7.000	2.057
Totaal Apparaatskosten	340.109	342.000	334.974
Talent Academy 2017/2018	-	19.000	-
Talent Academy 2016/2017	7.612	8.000	19.560
Talent Academy 2015/2016	-	-	8.070
Zomerschool	8.122	8.000	6.995
Debattoernooi	3.453	8.000	5.577
Gelieerde organisatie	-	-	201
E-Learning	11.806	5.000	7.122
Wethoudersleergang	8.520	-	8.580
Overige kosten landelijk scholingsaanbod	-	2.000	209
Totaal Landelijk scholingsaanbod SI	39.513	50.000	56.314

Er is besloten geen Talent Academy 2017/2018 te starten, vanwege een herstructurering van het scholingsaanbod.

De post E-Learning laat een overschrijding zien ten opzichte van de begroting. Er is flink geïnvesteerd in de digitalisering van het scholingsaanbod. De hogere kosten zijn binnen het totale budget voor landelijke scholing opgevangen.

De kosten van de Wethoudersleergang worden niet begroot, omdat deze kostendekkend aangeboden worden. De opbrengsten staan verantwoord als deelnemersbijdragen onder de baten.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Steenkamp- instituut / HRM	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Consulentenbijeenkomsten	438	1.000	325
Regio's	33.579	44.500	34.943
Trainersdeclaraties	7.650	7.000	6.638
Overige kosten regionaal scholingsaanbod	211	2.500	119-
Totaal Regionaal scholingsaanbod SI	41.878	55.000	41.787
Train de trainers	282	1.000	-
Ontwikkeling nieuwe opleidingen	-	2.000	-
Nieuw cursusmateriaal	490	3.000	6.371
Onderhoud cursusmateriaal	1.004	2.000	5.840
Onderhoud brochures	386	2.000	652
Totaal Ontwikkeling opleidingsproducten SI	2.162	10.000	12.863
Scouten nieuwe Raadsleden	7.563	-	-
Coördinatie dertigers	-	-	7
Kandidaatstelling TK-verkiezingen 2017	-	-	30.455
HRM commissies	9.107	25.000	-
Totaal Projecten HRM	16.670	25.000	30.462
Jaarverslag SI	-	500	-
Overige kosten	-	500	-
Totaal Promotieactiviteiten	-	1.000	-
Totaal Steenkampinstituut / HRM	440.332	483.000	476.400

STICHTING SECRETARIAAT CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Overige lasten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Wetenschappelijk Instituut	50.000	50.000	50.000
CDJA	57.500	57.500	55.000
EFS	-	5.000	-
CDAV	28.000	28.000	28.000
Loonkosten all-in t.b.v. CDAV	25.370	23.250	24.819
BSV inzake CDV	10.000	10.000	10.000
Totaal Bijdragen aan gelieerde organisaties	170.870	173.750	167.819
Kosten verkiezingscampagne Gemeenteraad	44.376	-	-
Kosten verkiezingscampagne Tweede Kamer	803.201	1.250.000	325.523
Kosten financiële actie/fondsenwerving	68.882	15.000	48.042
Totaal Overige lasten	1.087.329	1.438.750	541.384

In de begroting voor 2017 was met de gelieerde organisaties afgesproken dat zij 85% van hun normale bijdrage zouden krijgen. De overige 15% krijgen zij als zij zelf dat bedrag aan giften binnen halen. Dat is deze organisaties gelukt, en dus blijven deze bedragen op hetzelfde niveau als in 2016.

In 2016 waren er al kosten gemaakt voor de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen op 15 maart 2017. Deze kosten waren in de staat van baten en lasten van 2016 meegenomen en via de resultaatbestemming onttrokken aan het Verkiezingsfonds.

In 2017 zijn de rest van de campagnekosten in de staat van baten en lasten verantwoord. Ook dit gedeelte van de kosten is via de resultaatbestemming onttrokken aan het Verkiezingsfonds. Voor een overzicht van de totale kosten zijn de kosten van 2016 en 2017 opgeteld. Zie bijlage III voor een specificatie van de totale kosten.

In 2017 worden er al kosten gemaakt voor de campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018. Deze kosten worden in de staat van baten en lasten van 2017 meegenomen en via de resultaatbestemming onttrokken aan het Verkiezingsfonds.

De kosten van fondsenwerving gaan voor de baat uit. Ook in 2016 en 2017 is er intensief gewerkt aan fondsenwerving, vandaar dat dit budget is overschreden. Een deel van de extra ontvangen opbrengst uit fondsenwerving is ten goede gekomen aan de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffman N.V. is op de volgende pagina's opgenomen.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BIJLAGE I

CONTRIBUTIEVERDELING	2017	2016
<u>Ontvangen contributie</u>		
Contributie boekjaar	2.717.450	2.802.165
Contributie voorgaande jaren	31.018	11.524
Contributie nieuwe leden	30.052	18.110
	-----	-----
Totaal ontvangen contributie	2.778.520	2.831.799
	=====	=====
<u>Aandeel Provinciale afdelingen</u>		
Aandeel contributie *	445.383	400.449
	-----	-----
Totaal aandeel Provinciale afdelingen	445.383	400.449
	=====	=====
<u>Aandeel Gemeentelijke afdelingen</u>		
Aandeel contributie	403.065	400.449
Aandeel nieuwe leden	30.052	18.110
	-----	-----
Totaal aandeel Gemeentelijke afdelingen	433.117	418.559
	=====	=====
Netto contributieopbrengst	1.900.020	2.012.791
	=====	=====

De hierboven genoemde contributiebedragen betreffen de werkelijk ontvangen contributie in 2017 (dus exclusief de post nog te ontvangen contributies).

* Exclusief een eenmalige post van € 20.000 ter compensatie van de overgang naar de vaste verdeelsleutels.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BIJLAGE II

LEDENOVERZICHT	2017	2016
Aantal leden	47.935	48.984
Aantal betalende leden	37.027 = 77,2%	36.838 = 75%
Gemiddelde contributie per betalend lid	€ 74,35	€ 76,56
Aantal nieuwe leden	2.070	959
Aantal afgevoerde leden	4.111	2.644

Het aantal nieuwe leden betreft de periode 1 september tot en met 31 augustus.

Het aantal afgevoerde leden betreft de periode 1 januari tot en met 31 december.

STICHTING SECRETARIAAT CDA

BIJLAGE III

TWEEDE KAMERVERKIEZINGEN 2017

Bedragen x 1 euro	werkelijk 2016/2017	begroting 2016/2017
BATEN		
Opbrengst fondsenwerving	499.129	250.000
Bijdrage verkiezingsfonds	1.128.724	1.250.000
Totaal baten	1.627.853	1.500.000
LASTEN		
Campagneontwikkeling	367.782	260.000
Marketing	891.977	700.000
Acties	153.650	160.000
Materialen	102.381	225.000
Organisatie	95.790	135.000
Onvoorzien	16.273	20.000
Totaal lasten	1.627.853	1.500.000

Een bedrag van € 325.523 is in 2016 via de resultaatbestemming ten laste van het verkiezingsfonds gebracht. In 2017 was dat bedrag € 803.201. In totaal is er dus € 1.128.724 onttrokken aan het verkiezingsfonds.

**STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT
VOOR HET CDA**

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de stichting is: Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Stichting.

Doelstelling van de stichting

De stichting heeft ten doel:

- a. het (doen) verrichten van wetenschappelijke arbeid ten behoeve van het CDA op basis van de grondslag van het CDA en in aansluiting aan het program van uitgangspunten;
- b. de stichting stimuleert met name de bezinning op de relatie tussen levensovertuiging en politiek handelen;
- c. zij geeft gedocumenteerde adviezen over de hoofdlijnen van het beleid, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek vanuit het CDA en/of leden van het CDA in vertegenwoordigende lichamen.

Samenstelling bestuur

Dr. M. (Mohamed) Ajouaou
Dr. B.L.M. (Brigitte) Bauer
Drs. D.J. (Dirk Jan) van den Berg
Mr. H.J. (Henk Jan) Bolding
Drs. Ing. E. (Eppy) Boschma
Mr. J.M. (Marius) Buiting
Prof. dr. P.H.J. (Peter) Essers (voorzitter)
Prof. dr. mr. D.M. (Désirée) van Gorp
Prof. dr. G. (George) Harinck
Drs. J.F. (Hans) Huibers (penningmeester)
Drs. P.J. (Peter) van Mierlo
Drs. G.R. (Ruth) Peetoom

Drs. M.J. (Rien) Fraanje was tot 1 maart 2017 secretaris van het bestuur uit hoofde van zijn functie als directeur van het WI. Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman is sinds zijn benoeming als directeur op 1 april 2017 secretaris van het bestuur.

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

Het jaar 2017 is van tevoren gekarakteriseerd als overgangsjaar. Er zou een uitgebreide bezinning volgen op de positie, de koers en de toekomstplannen van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA (WI). Door onvoorziene personele veranderingen (het vertrek van de directeur van het WI, de hoofdredacteur van Christen Democratische Verkenningen en de office manager) is het in meerdere opzichten een overgangsjaar geworden. De vacatures zijn inmiddels weer vervuld. Voor de komende vier jaar is een ambitieus meerjarenprogramma opgesteld met als titel Om een gemeenschappelijk huis (2018-2022). Ook is een meerjarenbegroting vastgesteld, met als doel om het instituut minder gevoelig voor electorale schommelingen te maken. Zo kan in de komende jaren een consistente organisatorische en financiële koers worden gevoerd.

In 2017 zijn geen rapporten van stafmedewerkers van het WI gepubliceerd. Dit was voorzien. Er verschenen in 2017 wel twee korte webessays van externe auteurs. Ook zijn twee symposia georganiseerd: één rondom internationale handel en één rondom de gemeenschap-scheppende rol van de politiek. Voor een uitgebreidere weergave van alle activiteiten, zie het Jaarverslag 2017.

FINANCIËLE RESULTATEN 2017

Het boekjaar 2017 laat een positief resultaat zien. Hiervoor zijn twee redenen aan te wijzen: Omdat bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017 het CDA van 13 naar 19 zetels gaat, wordt er meer subsidie ontvangen. Hier was in de begroting voor 2017 nog geen rekening mee gehouden.

Daarnaast hebben de verschillende vacatures voor de duur van een aantal maanden onvervuld opengestaan. Eind 2017 is het WI weer op volle sterkte.

De algemene reserve dient ten doel om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Jaarlijks wordt het positieve saldo van de staat van baten en lasten toegevoegd, danwel het negatieve saldo onttrokken aan de algemene reserve.

VOORUITBLIK 2018

Het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA kent een bescheiden omvang (bemensing, financiële middelen), de politieke en maatschappelijke uitdagingen blijven niettemin groot. Dat betekent dat het instituut creatief en inventief om zal gaan met de inzet van mankracht en middelen. Er zal een begin worden gemaakt met de uitvoering van de ambitieuze plannen zoals die in het meerjarenprogramma Om een gemeenschappelijk huis (2018-2022) zijn geformuleerd.

Voor de organisatie van het WI zelf zal een investeringsagenda worden doorgevoerd. Het WI wil een moderne, open denktank zijn. Dat vereist een verandering van werkwijze. Niet alleen zal worden gewerkt met een helder omlijnde agenda voor de middellange termijn, vanuit herkenbare, christendemocratische overtuigingen. Ook zal het instituut flexibel moeten inspelen op actuele uitdagingen. Daarbij zal gezocht worden naar meer differentiatie in werkvormen; behalve rapporten zullen kortere essays, interviewbundels en

“10-pagers” worden gepubliceerd, en ook zullen meer dan voorheen symposia en debatten worden georganiseerd.

Er zal wat betreft de organisatie en werkwijze worden gewerkt met drie schillen:

- De eerste schil bestaat uit de kern van vaste stafmedewerkers (in totaal maximaal 4,0 fte).
- De tweede schil bestaat uit projectmedewerkers en fellows.
- De derde schil bestaat uit stagiaires en vrijwilligers.

Met dit organisatiemodel is het mogelijk om op korte termijn en op tijdelijke basis projecten op te zetten. Projectmedewerkers en fellows worden voor een bepaalde tijd gedetacheerd bij het WI (zo zullen met universiteiten detacheringsovereenkomsten worden gesloten om een universitair docent of medewerker voor bepaalde tijd en in deeltijd bij het WI aan te stellen).

De begroting van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA laat voor 2018 een sluitende exploitatie zien. Het positieve saldo van de staat van baten en lasten in 2017 zal worden geïnvesteerd in de uitvoering van het nieuwe meerjarenprogramma *Om een gemeenschappelijk huis (2018-2022)*. De begrotingspost ‘Projecten’ zal (structureel) worden opgehoogd om meer op tijdelijke basis projecten te kunnen uitvoeren. Ook zal voor de financiering van specifieke projecten worden geprobeerd om fondsen te werven.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
* Inventaris	1.943	2.807
	1.943	2.807
Overige vorderingen en overlopende activa		
* Overige vorderingen en overlopende activa	85.765	76.803
	85.765	76.803
Rekening courant Stichting Secretariaat CDA	877.428	819.736
	877.428	819.736
Totaal activa	965.136	899.346
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	587.543	570.407
* Bestemmingsfonds S. Lohman	136.721	136.721
* Bestemmingsreserve CDV voor BSV leden	-	15.000
* Bestemmingsreserve waardeoverdrachten	38.919	38.919
* Bestemmingsreserve projecten	100.000	-
	863.183	761.047
Voorzieningen		
* Voorziening pensioenen	26.489	33.854
	26.489	33.854
Overige schulden en overlopende passiva		
* Vooruitontvangen posten	25	50
* Overige schulden en overlopende passiva	75.439	104.395
	75.464	104.445
Totaal passiva	965.136	899.346

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden	538.758	493.500	492.760
Overige baten	22.377	42.500	30.587
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	561.135	536.000	523.347
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
LASTEN			
Facilitaire kosten	386.261	468.500	399.481
Bestuursondersteuning	9.624	5.000	4.690
Projecten	14.077	15.500	25.396
Bijdrage aan CDVerk.BSV	15.000	15.000	15.000
Publicaties	34.037	32.000	53.419
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	458.999	536.000	497.986
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	102.136	-	25.361
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
(voorgestelde) Resultaatbestemming			
Toevoeging aan Algemene reserve	17.136	-	40.361
Onttrekking aan Best.res. CDV voor BSV leden	15.000-	-	15.000-
Toevoeging aan Best.res. projecten	100.000	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal resultaatbestemming	102.136	-	25.361
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

Het Kamer van Koophandelnummer is 41149707.

JAARREKENING 2017

Opgesteld d.d. 17 mei 2018

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn C1: Kleine organisaties – zonder – winststreven van de Raad voor de Jaarverslaglegging.

De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische uitgaafprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Deze betreft standaard 4 jaar, wat resulteert in een afschrijvingspercentage van 25%.

Vorderingen en vooruitbetalingen

Vorderingen zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Daar waar noodzakelijk is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Voorziening pensioenen

De opgenomen voorziening betreft een onvoorwaardelijke indexatieverplichting die voortkomt uit artikel 19 van de pensioenregeling van de Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Deze onvoorwaardelijke verplichting betreft (oud)werknemers die voor 1 januari 2001 in dienst van de stichting waren, en waarvan de rechten premievrij zijn gemaakt per 31 december 2000. Deze besloten groep deelnemers kan niet groeien, en zal in de loop der tijd afnemen.

De (actuariële) grondslagen van deze voorziening zijn:

- Renterente: 1%
- Contantmaking: EURO RATE: Link-curve per 31 december 2015
- Sterftetafel: Collectief 2003 met de volgende leeftijdscorrecties:

	Ouderdomspensioen		Partnerpensioen	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Vóór pensioendatum	-1	-2	2	2
Ná pensioendatum	-1	-2	0	0
Medeverzekerde	n.v.t.	n.v.t.	0	-1

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING (VERVOLG)

Voorziening pensioenen (vervolg)

- Partnerfrequentie: Bepaalde partner
- Leeftijdsverschil man en vrouw bedraagt drie jaar, waarbij de man ouder wordt verondersteld dan de vrouw.
- Opslagen:
  - In verband met uitkeringswijze: 0,50% (netto)
  - Excassokosten: 1,75% (netto)
  - Administratie- en mutatiekosten: 5,40% (netto)
  - Correctiefactor in verband met toename van de levensverwachting: 3,50% (netto)
- Er is gerekend met een gemiddelde indexatie van 1% per jaar. De werkelijke jaarlijkse indexatie kan hiervan afwijken.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

STICHTING WETENSCHAPPELIJKE INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA	31-12-2017		31-12-2016	
Inventaris € 1.943 (vj. € 2.807)				
	Aanschaf waarde	afschrijving t/m 2016	afschrijving 2017	boekwaarde 31.12.2017
2016	3.454	647	864	1.943
Balans per 31 december	3.454 =====	647 =====	864 =====	1.943 =====

Overige vorderingen en overlopende activa € 85.765 (vj. € 76.803)

Subsidie BZK	62.576	53.592
Aegon	23.148	23.211
Overige vorderingen	41	---
Balans per 31 december	85.765 =====	76.803 =====

Er is geen sprake van vorderingen met een looptijd langer dan één jaar.

PASSIVA

Algemene Reserve € 587.543 (vj. € 570.407)

Saldo per 1 januari	570.407	530.046
Bij: dotatie uit resultaatbestemming	17.136	40.361
Balans per 31 december	587.543 =====	570.407 =====

Bestemmingsfonds S. Lohman € 136.721 (ongewijzigd)

In 2011 heeft de stichting een fonds ontvangen van de opgeheven S. Lohmanstichting. Dit geld is in een bestemmingsfonds gestort in 2011. Besteding mag alleen plaatsvinden in overeenstemming met het gestelde doel. Dit doel is het één keer per vijf jaar de in 1985 ingestelde Lohmanprijs uitreiken ter waarde van 7.000 euro.

STICHTING WETENSCHAPPELIJKE INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017		31-12-2016
<u>Bestemmingsreserve CDV voor BSV leden € -- (vj. € 15.000)</u>			
Saldo per 1 januari	15.000		30.000
Af: onttrekking uit resultaatbestemming./.	15.000	./.	15.000
	-----		-----
Balans per 31 december	---		15.000
	=====		=====

Net als in 2016, is in 2017 incidenteel een beroep gedaan op deze bestemmingsreserve van het WI omdat het instituut (financieel) wil bijdragen aan een pilot die het mogelijk maakt dat alle leden van de CDA Bestuurdersvereniging twee jaar als onderdeel van hun lidmaatschap CDV ontvangen.

Bestemmingsreserve Waardeoverdrachten € 38.919 (ongewijzigd)

Deze bestemmingsreserve is gevormd uit een ontvangen waardeoverdracht. Bij toekomstige waardeoverdrachten waarbij de stichting dient bij te betalen aan de pensioenverzekeraar, kan de last onttrokken worden aan deze reserve. Bij positieve waardeoverdrachten kan dit worden toegevoegd aan deze reserve.

Bestemmingsreserve projecten € 100.000 (vj. € ---)

Saldo per 1 januari	---		---
Af: onttrekking uit resultaatbestemming	100.000	---	
	-----		-----
Balans per 31 december	100.000		---
	=====		=====

Het positieve resultaat van 2017 wordt gereserveerd om in de komende jaren extra te kunnen investeren in de projecten die het WI uitvoert.

Voorziening pensioenen € 26.489 (vj. € 33.854)

Saldo per 1 januari	33.854		41.219
Af: vrijval 1% indexatie	./.	7.365	./.
	-----		-----
Balans per 31 december	26.489		33.854
	=====		=====

STICHTING WETENSCHAPPELIJKE INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Vooruitontvangen posten € 25 (vj. € 50)</u>		
Vooruitontvangen donaties	25	50
	-----	-----
Balans per 31 december	25	50
	=====	=====

Overige schulden en overlopende passiva € 75.439 (vj. € 104.395)

Personeelskosten	44.800	48.305
Bijdrage WI aan BSV inz. CDVerkenningen	—	15.000
Belastingen	11.809	14.826
Pensioenen	16.794	11.215
Accountantskosten	1.996	1.936
Overige	40	13.113
	-----	-----
Balans per 31 december	75.439	104.395
	=====	=====

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

REALISATIE VERSUS BEGROTING 2017

Bedragen x 1.000 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	verschil
BATEN			
Bijdragen derden	539	494	45
Overige baten	22	42	20-
Totaal baten	561	536	25
LASTEN			
Facilitaire kosten	386	468	82-
Bestuursondersteuning	10	5	5
Projecten	14	16	2-
Bijdrage aan CDVerk.BSV	15	15	-
Publicaties	34	32	2
Totaal lasten	459	536	77-
Saldo van baten en lasten	102	-	102

Recapitulatie

Verschil baten	25
Verschil lasten	./ 77
Positief resultaat	102

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting baten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Subsidie BZK	326.720	281.000	285.260
Bijdrage CDA	50.000	42.500	50.000
Bijdrage FWI	150.000	150.000	150.000
Bijdragen derden	12.038	20.000	7.500
Totaal Bijdragen derden	538.758	493.500	492.760
Intrest	272	5.000	2.448
Opbrengst brochures & rapporten	7.865	12.000	8.557
Donaties & giften / bijdrage Vrienden van WI	13.890	25.000	17.090
Overige baten	350	500	2.492
Totaal Overige baten	22.377	42.500	30.587
Totaal baten	561.135	536.000	523.347

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Personeelskosten	358.621	410.000	352.742
Bureaunkosten	5.514	14.500	7.886
Huisvestingskosten	36.880	35.500	37.304
Overige kosten	14.754-	8.500	1.549
Totaal Facilitaire kosten	386.261	468.500	399.481
Bestuurskosten	2.597	2.000	1.814
Commissies en conferenties	7.027	3.000	2.876
Totaal Bestuursondersteuning	9.624	5.000	4.690
Totaal projecten	14.077	15.500	25.396
Totaal Bijdrage aan CDVerk. BSV	15.000	15.000	15.000
CD Verkenningen	21.918	14.000	22.883
Brochures	899	7.000	19.539
Internet	11.220	11.000	10.997
Totaal Publicaties	34.037	32.000	53.419
Totaal lasten	458.999	536.000	497.986

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers in 2017 was 5 (2016: 5).
De gemiddelde formatie in 2017 was 3,6 fte (2016: 3,5 fte).

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Baten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Subsidie BZK lopend jaar	320.000	281.000	281.000
Afrekening subsidie voorgaand jaar	6.720	-	4.260
Totaal Subsidie BZK	326.720	281.000	285.260
Bijdrage CDA	50.000	42.500	50.000
Bijdrage FWI	150.000	150.000	150.000
Bijdrage Kuyperfonds	-	-	7.500
Bijdrage CES/Martens Centre	7.038	15.000	-
Overige bijdragen derden	5.000	5.000	-
Totaal Bijdragen derden	12.038	20.000	7.500
Intrest	272	5.000	2.448
Opbrengst brochures & rapporten	7.865	12.000	8.557
Donaties & giften / bijdrage Vrienden van WI	13.890	25.000	17.090
Overige baten	350	500	2.492
Totaal Overige baten	22.377	42.500	30.587
Totaal Baten	561.135	536.000	523.347

Het WI ontvangt subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). Het ministerie heeft de subsidieafrekeningen tot en met 2016 goedgekeurd. De subsidieafrekening over 2017 dient voor 1 juli 2018 in te worden gediend bij het ministerie. De afrekening dient uiterlijk voor 1 november 2018 te worden vastgesteld door het ministerie (WFPP, artikel 12, tweede lid). In deze jaarrekening is een schatting opgenomen op basis van de voorlopige toekenning voor 2017, en de relevante financiële ontwikkelingen daarna.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Salarissen	240.487	289.000	252.397
Sociale lasten / pensioenen	48.336	71.000	50.911
Ontvangen ziekengelden	18.561-	-	-
Vorming & Scholing	-	4.000	-
Reiskosten	8.935	5.500	9.037
Kosten salarisadministratie	247	-	664
Kosten werving- & selectiekosten	5.358	-	737
Tijdelijk personeel	28.133	-	-
Overige personeelskosten	2.103	3.917	6.293
Dienstverlening CDA	43.583	43.583	39.538
Doorberekende personeelskosten	-	7.000-	6.835-
Totaal Personeelskosten	358.621	410.000	352.742
Telefoon- / portokosten	2.105	8.000	4.424
Repro- / drukwerkkosten	359	2.000	19
Accountantskosten	1.996	2.000	1.936
Documentatiekosten	266	2.000	605
Overige bureaunkosten	788	500	902
Totaal bureaunkosten	5.514	14.500	7.886
Huur	21.661	21.661	21.766
Servicekosten	13.452	13.452	13.401
Overige huisvestingskosten	1.767	387	2.137
Totaal huisvestingskosten	36.880	35.500	37.304
Subtotaal Facilitaire kosten	401.015	460.000	397.932

De post Tijdelijk personeel betreft de vervanging van de officemanager tijdens haar zwangerschap. Daar staan ontvangen ziekengelden tegenover.

De personeelskosten zijn lager dan begroot doordat de verschillende vacatures voor de duur van een aantal maanden onvervuld open hebben gestaan.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Subtotaal Facilitaire kosten	401.015	460.000	397.932
Nagekomen lasten/baten	13.000-	-	-
Indexatielasten pensioenen	34.843	9.500	9.199
Overrente pensioenen	29.201-	2.000-	-
Dotatie/vrijval voorzieningen	7.365-	-	7.365-
Onvoorziene kosten	31-	1.000	285-
Totaal Overige lasten	14.754-	8.500	1.549
Totaal Facilitaire kosten	386.261	468.500	399.481

De nagekomen lasten/baten betreft het afboeken van een raming, waar uiteindelijk geen factuur voor gekomen is.

Onder de Dotatie/vrijval voorzieningen is in 2017 de vrijval van de voorziening pensioenen van € 7.365 opgenomen.

Cijfermatige toelichting Bestuursondersteuning	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Vergaderkosten	520	1.000	1.223
Reiskosten	132	500	156
Overige bestuurskosten	1.945	500	435
Totaal Bestuurskosten	2.597	2.000	1.814
Conferenties	6.881	2.500	2.485
Commissies	146	500	391
Totaal kosten conferenties/commissies	7.027	3.000	2.876
Totaal Bestuursondersteuning	9.624	5.000	4.690

Onder de post Overige bestuurskosten zijn de kosten opgenomen van het afscheid van de directeur, en de kosten van de aanschaf van boekjes "Tegen de Verkiezingen" van David van Reybrouck. Deze boekjes zijn ter beschikking gesteld aan de donateurs van het WI.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Projecten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Directe kosten projecten	14.077	15.500	25.396
Totaal Projecten	14.077	15.500	25.396

Cijfermatige toelichting Bijdrage aan CDVerk. BSV	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Bijdrage aan CDVerkenningen BSV	15.000	15.000	15.000
Totaal Bijdrage aan CDVerkenningen BSV	15.000	15.000	15.000

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Publicaties	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Redactiekosten	25.472	7.000	22.510
Inkoop abonnementen t.b.v. serviceabonnees	2.052	6.250	3.701
Inkoop abonnementen t.b.v. Vrienden/donateurs	-	7.000	2.000
Opbrengst serviceabonnements	5.606-	6.250-	5.328-
Totaal CD Verkenningen	21.918	14.000	22.883
Overige kosten brochures/publicaties	899	7.000	19.539
Totaal Brochures/publicaties	899	7.000	19.539
Internet	11.220	11.000	10.997
Totaal Internet	11.220	11.000	10.997
Totaal Publicaties	34.037	32.000	53.419

Onder de redactiekosten zijn ook de kosten opgenomen in verband met de vervanging van de redacteur tijdens diens sabbatical leave. Dat was in de begroting niet voorzien.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR HET CDA

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffmann N.V. is op de volgende pagina opgenomen.

VERENIGING CDJA

VERENIGING CDJA

BESTUURSVERSLAG 2017

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de vereniging is: Vereniging Christen Democratisch Jongeren Appèl.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Vereniging.

Doelstelling van de vereniging

De vereniging heeft ten doel:

- a. het geven van politieke voorlichting en vorming, gericht op creatieve participatie en politieke standpuntbepaling van jongeren;
- b. het meedenken met en het kritisch begeleiden van de christendemocratie in het algemeen en van de te 's Gravenhage gevestigde vereniging het Christen Democratisch Appèl, bij verkorting aangeduid met CDA, in het bijzonder.

Samenstelling bestuur

Lotte Schipper:	Voorzitter
Mark van der Fliert:	Politiek en Internationaal
Monica Breur:	Secretaris
Klaas Valkering:	Communicatie & Campagne
Anne Zandberg:	Ledenwerving & ledenbinding
Marc Dorst:	Penningmeester & Vice-voorzitter

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

Voor het CDJA is 2017 een financieel roerig jaar geweest. Zo was er in het begin van het jaar de verkiezingsoverwinning van het CDA. Op financieel gebied betekende dit dat er een flink bedrag aan subsidie extra beschikbaar kwam. Omdat 2016 een jaar was waar we als vereniging een flink verlies hadden opgelopen, vanwege rekeningen vanuit het CDA die achteraf binnenkwamen, hebben we als bestuur besloten om een gedeelte van de extra subsidie in de algemene reserve te stoppen. Helaas hebben we aan het einde van 2017 te horen gekregen dat, vanwege flink tegenvallende opgehaalde contributie in 2016, 4.000 euro terug moeten storten naar BZK. Daar staat tegenover dat we dankzij meer betalende leden, we voor 2017 4.000 euro meer verwachten te ontvangen. Dat is de reden dat we dit

VERENIGING CDJA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017 (VERVOLG)

jaar toch afsluiten met een begrotingsoverschot van €992, ondanks dat we de afschrijvingskosten in 2017 in één keer nemen. Dat is in overleg met de auditcommissie gedaan omdat het niet meer realistisch was om €1.000 per jaar af te schrijven. De overige extra subsidie hebben we geïnvesteerd in de vereniging. Onder andere extra activiteiten zijn hier van betaald. Ook waren de introductieweekenden een enorm succes waardoor de kosten daarvan ook hoger uitvielen. Verder is er bijvoorbeeld een trainer ingehuurd om leden te leren beter te kunnen werven tijdens introdagen. We merken dat het CDJA populair is, dat zien we terug in het aantal mediamomenten, maar ook in het aantal actieve leden.

Op een fantastisch mooi congres in Rotterdam hebben we een groot aantal nieuwe actieve CDJA-ers mogen verwelkomen. Het totaal aantal bezoekers van dit congres kwam uit op 160, een enorm aantal, ondanks dat dit een wat hoger kostenplaatje met zich meebrengt vinden we het fantastisch om zoveel enthousiaste CDJA-ers bij elkaar te brengen. In 2017 hebben we enorm gefocust op het binnenhalen van contributie. Dit heeft er toe geleid dat we bijna €2.000 meer hebben opgehaald dan in 2016. Door deze inspanning is de verwachting dat de bijdrage van BZK aan het CDJA zal blijven zoals begroot is.

Daarnaast is er een gezamenlijk overleg opgestart tussen de penningmeesters van de verschillende PJO's, hierin wordt met enige regelmaat kennis uitgewisseld. Dit is een goede ontwikkeling omdat, naast dat we elkaar in de politieke arena bestrijden, we ook veel hebben dat ons bindt en we veel van elkaar kunnen leren. Verder hebben in 2017 wederom vele activiteiten plaatsgevonden, hierdoor vallen de uitgaven onder de post landelijke activiteiten ook hoger uit. Naast deze algemene zaken die in 2017 de revue zijn gepasseerd zijn er ook op administratief gebied grote veranderingen geweest voor de post penningmeester (nu en in de toekomst).

Het CDJA en het CDA hadden een nogal "papieren" relatie met elkaar, declaraties, memo's en maandafrekeningen werden op papier ingeleverd met de bonnen erachter geniet. Met mijn achtergrond (financiële administratie en consultant digitalisering) vond ik het niet kunnen dat we dit nog steeds deden. Vandaar dat er het afgelopen jaar gewerkt is om de relatie tussen het CDA en het CDJA te professionaliseren op financieel gebied. Zo hebben we toegang tot het boekhoudingssysteem van het CDA om 'realtime' onze uitgaven in beeld te hebben en worden memo's, declaraties en maandafschriften digitaal ingeleverd. Zo kan een penningmeester op afstand werken met het partijbureau en wordt er een administratieve laag tussenuit gehaald. We kunnen over het algemeen zeggen dat het goed gaat met het CDJA, zowel op politiek gebied, maar ook op financieel gebied. Er is zeker nog enige onzekerheid, denk bijvoorbeeld aan de implicaties van het rapport Veling en de invloed van nieuwe politieke jongerenorganisaties op de subsidie vanuit BZK. Maar door stappen te

VERENIGING CDJA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017 (VERVOLG)

nemen op het gebied van de inning van contributie en het verder professionaliseren van de relatie CDJA-CDA en het steeds verder stijgende ledenaantal ziet de toekomst er op financieel gebied ook rooskleurig uit.

FINANCIËLE RESULTATEN 2017

Het CDJA heeft een positief resultaat geboekt van € 992. Dit is € 2.117 beter dan begroot (- € 1.125).

De significante realisatieverschillen aan de inkomstenkant staan hier beschreven:

Inkomstensoort	Realisatieverschil	Oorzaak
Contributie	€ -578	Een deel van onze leden betaald de contributie niet. Met een grote inspanning hebben we het meeste toch kunnen binnenhalen.
Subsidie BZK	€ + 15.000	Meer subsidie door verkiezingswinst CDA en meer betalende leden
Afrekening BZK	€ -3.979	Door tegenvallende contributieopbrengst in 2016 moesten we een nabetaling doen.
Interest	€ -1.437	Tegenvallende interestinkomsten door lage rente.
Deelnemersbijdragen	€ -1.675	Studiereis vervallen, staan minder kosten tegenover.
Overige baten	€ -1.750	Tegenvallende overige baten.
Overige bijdragen derden	€ + 5.690	Hogere bijdrage afdelingen.

VERENIGING CDJA

BESTUURSVERSLAG 2017 (VERVOLG)

FINANCIËLE RESULTATEN 2017 (VERVOLG)

De significante realisatieverschillen aan de uitgavenkant staan hier beschreven:

Uitgavensoort	Realisatieverschil	Oorzaak
Organisatiecommissie	€ +1.030	Extra uitgaven a.d.h.v nieuwe ledenweekend en op basis van hogere subsidie
Landelijke activiteiten	€ +1.222	Extra uitgaven aan activiteiten
Congressen	€ +7.098	Hogere kosten congres door veel bezoek en duurder congres. Staan veel inkomsten tegenover
Promotiemateriaal	€ +1.956	Vanwege lage voorraden en op basis van hogere subsidie
Training & Scholing	€ -2.336	Geen studiereis dus lagere kosten hier.

Het vrij besteedbare deel van het eigen vermogen dient om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Met een Algemene reserve van € 190.168 kan 110,9% van de totale baten van 2017 opgevangen worden. Dat is ruim voldoende om te kunnen spreken van voldoende reserves.

Toekomstperspectief

In de begroting 2018 van de vereniging CDJA is uitgegaan van een totaal aan baten van € 167.439. Dit bestaat uit contributies (€ 8.000), subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (€ 95.110) en een bijdrage van het CDA van € 43.125.

In totaal wordt er in de begroting € 168.564 aan uitgaven verwacht, wat resulteert in een tekort van € 1.125. Dit zal onttrokken worden aan de Algemene reserve, waarvan eerder al bleek dat deze ruim voldoende gevuld is.

VERENIGING CDJA**JAARREKENING 2017****BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)**

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Overige vorderingen en overlopende activa		
* Vooruitbetaalde posten	-	3.579
* Overige vorderingen en overlopende activa	20.099	13.020
	<u>20.099</u>	<u>16.599</u>
Rekening courant St. Secretariaat CDA	173.006	175.617
	<u>173.006</u>	<u>175.617</u>
Totaal activa	<u>193.105</u>	<u>192.216</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	190.168	189.176
	<u>190.168</u>	<u>189.176</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
* Vooruitontvangen posten	74	-
* Overige schulden en overlopende passiva	2.863	3.040
	<u>2.937</u>	<u>3.040</u>
Totaal passiva	<u>193.105</u>	<u>192.216</u>

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen leden	8.922	9.500	7.013
Bijdragen derden	151.154	132.250	128.193
Overige baten	11.418	16.500	12.707
Totaal baten	<u>171.494</u>	<u>158.250</u>	<u>147.913</u>
LASTEN			
Facilitaire kosten	43.012	40.463	36.320
Bestuurskosten	16.863	17.000	16.048
Kosten activiteiten	110.627	101.912	103.618
Totaal lasten	<u>170.502</u>	<u>159.375</u>	<u>155.986</u>
Saldo van baten en lasten	<u>992</u>	<u>1.125-</u>	<u>8.073-</u>
(Voorstel) Resultaatbestemming			
Toevoeging aan Algemene reserve	992	-	-
Onttrekking aan Algemene reserve	-	1.125-	3.073-
Vrijval Best.res. Lustrumfonds	-	-	5.000-
Totaal resultaatbestemming	<u>992</u>	<u>1.125-</u>	<u>8.073-</u>

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

Het Kamer van Koophandelnummer is: 40410216.

Opgemaakt d.d. 18 mei 2018.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

De in dit verslag opgenomen vergelijkende cijfers met betrekking tot de begroting en de realisatie van het voorgaande verslagjaar zijn ontleend aan de vastgestelde begroting respectievelijk de jaarrekening over het voorgaande jaar.

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn C1 “Kleine Organisaties-zonder-winststreven.” De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde tenzij anders vermeld.

Vorderingen en vooruitbetalingen

Vorderingen zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Daar waar noodzakelijk is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen lasten en baten.

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar, waarop die betrekking hebben.

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Vooruitbetaalde posten € --- (vj. € 3.579)</u>		
Vooruitbetaalde campagne artikelen	---	3.579
	-----	-----
Balans per 31 december	---	3.579
	=====	=====
<u>Te vorderen posten € 20.099 (vj. € 13.020)</u>		
Te vorderen subsidie BZK	18.847	12.652
Overige te vorderen posten	1.252	368
	-----	-----
Balans per 31 december	20.099	13.020
	=====	=====
<u>Rekening courant Stichting Secretariaat CDA € 173.006 (vj. € 175.617)</u>		

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Algemene Reserve € 186.168 (vj. € 189.176)</u>		
Saldo per 1 januari	189.176	192.249
Bij: positief resultaat uit resultaatbest.	992	---
Af: negatief resultaat uit resultaatbest.	---	./ 3.073
	-----	-----
Balans per 31 december	190.168	189.176
	=====	=====
 <u>Vooruitontvangen posten € 74 (vj. € ---)</u>		
Vooruitontvangen contributies	74	---
	-----	-----
Balans per 31 december	74	---
	=====	=====
 <u>Te betalen posten € 2.863 (vj. € 3.040)</u>		
Accountantskosten	2.390	2.329
Overigen	473	711
	-----	-----
Balans per 31 december	2.863	3.040
	=====	=====

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

REALISATIE VERSUS BEGROTING 2017

Bedragen x 1.000 euro	2017 werkelijk	2017 begroting	verschil
BATEN			
Bijdragen leden	8,9	9,5	0,6-
Bijdragen derden	151,2	132,3	18,9
Overige baten	11,4	16,5	5,1-
Totaal baten	171,5	158,3	13,2
LASTEN			
Facilitaire zaken	43,0	40,5	2,5
Bestuursondersteuning	16,9	17,0	0,1-
Communicatie & relatiebeheer	110,6	101,9	8,7
Totaal lasten	170,5	159,4	11,1
Saldo van baten en lasten	1,0	1,1-	2,1

Recapitulatie

Verschil baten	13,2
Verschil lasten	11,1

Positief resultaat (*)   **2,1**

(*) Er is sprake van een positief resultaat ten opzichte van de begroting. Er was een negatief resultaat van € 1.125 begroot, en werkelijk is er een positief resultaat van € 992. Dat is dus € 2.117 positiever dan begroot.

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting baten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Bijdragen leden	8.922	9.500	7.013
Bijdragen derden	151.154	132.250	128.193
Overige baten	11.418	16.500	12.707
Totaal baten	171.494	158.250	147.913

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting lasten	2017	2017	2016
	werkelijk	begroting	werkelijk
Personeelskosten	15.334	15.334	13.580
Bureaunkosten	15.253	12.315	10.491
Huisvestingskosten	12.057	12.064	12.075
Overige lasten	368	750	174
Totaal Facilitaire kosten	43.012	40.463	36.320
Bestuurskosten	16.863	17.000	16.048
Totaal Bestuurskosten	16.863	17.000	16.048
Bijdragen aan afdelingen	13.893	13.125	12.335
Landelijke activiteiten	80.019	71.717	74.281
Interruptie	16.715	17.070	17.002
Totaal Kosten activiteiten	110.627	101.912	103.618
Totaal lasten	170.502	159.375	155.986

Met ingang van 1 juli 2013 heeft de Vereniging CDJA geen eigen personeel meer in dienst. Wel belast de Stichting Secretariaat CDA personeelskosten door aan het CDJA.

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Baten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Contributies	8.922	9.500	7.013
Totaal Bijdragen leden	8.922	9.500	7.013
Subsidie BZK	86.000	71.000	71.000
Afrek. Subsidie BZK voorgaand jaar	1.786-	-	2.193
Bijdrage CDA	57.500	57.500	55.000
Overige bijdragen derden	9.440	3.750	-
Totaal Bijdragen derden	151.154	132.250	128.193
Intrest	63	1.500	605
Deelnemersbijdragen	10.825	12.500	10.615
Webshopverkopen	280	500	435
Overige baten	250	2.000	1.052
Totaal Overige baten	11.418	16.500	12.707
Totaal Baten	171.494	158.250	147.913

Het CDJA heeft in 2017 minder (betalende) leden gehad, dan waar in de begroting rekening mee is gehouden, wat tot lagere contributie-inkomsten heeft geleid.

Het CDJA ontvangt subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). Het ministerie heeft de subsidieafrekeningen tot en met 2016 goedgekeurd. De subsidieafrekening over 2017 dient voor 1 juli 2018 in te worden gediend bij het ministerie. De afrekening dient uiterlijk voor 1 november 2018 te worden vastgesteld door het ministerie (WFPP, artikel 12, tweede lid). In deze jaarrekening is een schatting opgenomen op basis van de voorlopige toekenning voor 2017, en de relevante financiële ontwikkelingen daarna.

Bij de afrekening over 2016 bleek de uiteindelijke subsidie lager te zijn dan waar in de jaarrekening over 2016 rekening mee is gehouden.

Vanwege het hogere zetelaantal in de Tweede Kamer na de verkiezingen in maart 2017, ontvangt het CDJA een hogere subsidie dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Bovendien valt het aantal betalende leden hoger uit dan eerder ingeschat.

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Facilitaire kosten	2017	2017	2016
	werkelijk	begroting	werkelijk
Dienstverlening CDA	15.334	15.334	13.580
Totaal Personeelskosten	15.334	15.334	13.580
Telefoon- / porto- / bankkosten	2.101	2.000	1.351
Repro- / drukwerkkosten	54	-	-
Accountantskosten	2.390	2.600	2.329
Afschrijving promotiemateriaal	3.579	1.000	1.000
Kosten ledenadministratie	6.465	6.465	5.727
Overige bureaunkosten	664	250	84
Totaal bureaunkosten	15.253	12.315	10.491
Huur	7.288	7.288	7.323
Servicekosten	4.526	4.526	4.509
Verzekeringen	243	250	243
Totaal huisvestingskosten	12.057	12.064	12.075
Nagekomen lasten/baten	368	-	174
Onvoorziene kosten	-	750	-
Totaal Overige lasten	368	750	174
Totaal Facilitaire kosten	43.012	40.463	36.320

In de begroting werd geen rekening gehouden met de volledige toerekening van het vooruitbetaalde promotiemateriaal aan 2017.

Cijfermatige toelichting Bestuurskosten	2017	2017	2016
	werkelijk	begroting	werkelijk
Vergoedingen	8.500	9.000	9.000
Reiskosten	6.611	6.500	5.329
Overige bestuurskosten	1.752	1.500	1.719
Totaal Bestuurskosten	16.863	17.000	16.048

VERENIGING CDJA

JAARREKENING 2017

CIJFERMATIGE TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Cijfermatige toelichting Kosten activiteiten	2017 werkelijk	2017 begroting	2016 werkelijk
Vaste afdracht aan afdelingen	8.473	8.625	8.277
Regionale projectsubsidie	3.239	3.500	2.763
Overige kosten Regionale activiteiten	2.181	1.000	1.295
Totaal Bijdragen aan afdelingen	13.893	13.125	12.335
Politieke werkgroepen	3.734	3.500	1.957
Organisatiecommissie	5.280	4.250	3.834
Landelijke activiteiten	8.222	7.000	6.834
Training & Scholing	1.164	3.500	366
Internationaal werk	3.647	3.500	2.878
Contributie YEPP	1.300	1.200	1.200
HRM	-	300	-
Vorming	876	1.750	1.425
Ledenwerving	3.007	3.250	3.760
Promotiemateriaal	4.456	2.500	929
Online (communicatie / website)	3.323	3.000	4.311
Congressen	33.598	26.500	41.283
Campagne	4.000	4.000	240
Bijdrage BCDJA Campagnefonds	5.125	5.125	5.125
Webshoptegoed afdelingen	1.018	-	-
Verkiezing voorzitter	508	1.000	-
CDJA Raad	761	1.000	139
Overige kosten activiteiten	-	342	-
Totaal Landelijke activiteiten	80.019	71.717	74.281
Vormgeving	4.570	6.500	-
Drukkosten	6.104	5.500	11.806
Portokosten	3.006	3.000	2.896
Overige kosten	4.298	3.500	3.500
Opbrengst abonnementen	1.263-	1.430-	1.200-
Totaal Interruptie	16.715	17.070	17.002
Totaal Kosten activiteiten	110.627	101.912	103.618

VERENIGING CDJA

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffman N.V. is op de volgende pagina opgenomen.

CDAV

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de vereniging is: CDA-Vrouwenberaad.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Vereniging.

Doelstelling van de vereniging

Het CDAV wil politieke bewustwording van vrouwen vergroten en stimuleert hen actief deel te nemen aan politiek en maatschappij. Het CDAV organiseert activiteiten om dit doel te realiseren en werkt aan opvattingen en ideeën op het gebied van emancipatie, die passen bij het christendemocratisch gedachtegoed en die van belang zijn voor vrouwen binnen en buiten het CDA. Het CDAV heeft ongeveer 2.000 leden, kent een landelijk bestuur en provinciale en lokale afdelingen. Het CDAV werkt volgens een netwerkstructuur, dicht bij haar leden en met behoud van vrijheid en verantwoordelijkheden voor afdelingen.

Het CDAV streeft naar een verwezenlijking van haar missie door:

- Het leveren van een inbreng in het politieke beleid op basis van het politieke program van het CDA.
- Het bevorderen van politieke bewustwording bij vrouwen.
- Het bevorderen van de integratie en participatie van vrouwen in het CDA.

Meer concreet werkt het CDAV aan:

- Het ontwikkelen van ideeën en opvattingen rondom emancipatie en gezinsbeleid
- Het stimuleren, ontwikkelen en organiseren van scholing- en emancipatieactiviteiten op landelijk, provinciaal en lokaal niveau.
- Het vervullen van een vertegenwoordigende en adviserende rol in de daarvoor in aanmerking komende nationale en internationale vrouwenorganisaties.
- Het voordragen van vrouwen voor functies binnen en buiten het CDA en in politieke vertegenwoordigingen.
- Het adviseren van het CDA-bestuur op het gebied van emancipatie.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

Samenstelling bestuur

Het CDAV-bestuur bestaat per 31 december 2017 uit 6 personen. Het bestuur kwam zevenmaal bij elkaar om te vergaderen. De bestuurlijke samenstelling in 2017 was als volgt:

Josine Westerbeek-Huitink
Voorzitter

Elma Petter
Vicevoorzitter

Miranda Wesseling
Secretaris

Corien van der Weegen
Bestuurslid

Astrid Frey
CDAV Internationaal

Ria de Korte
Penningmeester

Overzicht van intrede bestuursleden

Josine Westerbeek-Huitink	2013 herbenoemd
Elma Petter	2013 herbenoemd
Astrid Frey	2017
Ria de Korte	2017
Miranda Wesseling	2017
Corien van der Weegen	2017

Afscheid

Petra Groenewegen heeft na vele jaren bestuurslid van het CDAV te zijn, in september 2017 haar functie als bestuurslid, penningmeester en secretaris neergelegd. Haar taken in het bestuur zijn overgenomen door Ria de Korte (penningmeester) en Miranda Wesseling (secretaris). Ook hebben we afscheid genomen van Mireille de Jonge, Sandra van den Nieuwenhof en Margriet van de Vooren.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

Secretariaat

Het Partijbureau heeft zich gericht op haar kerntaken. Dit heeft tot gevolg gehad dat vanaf het jaar 2015 het CDAV geen structurele secretariële ondersteuning meer heeft. Op projectbasis kan het CDAV wel een beroep doen op ondersteuning door het Partijbureau tot een maximum van 600 uur. De secretaris van het CDAV heeft alle administratief ondersteunende taken overgenomen. De overige taken zijn onder de overige bestuursleden verdeeld.

Netwerk Provinciale Vertegenwoordigers (NPV)

Het CDAV is in veel provincies actief. Alleen Limburg heeft geen CDAV-vertegenwoordiger. Het bestuur van het CDAV vergadert twee keer per jaar met de afgevaardigden uit de provincie. Dit zijn meestal de provinciale voorzitters van het CDAV. Elk provinciaal bestuur heeft een aanspreekpunt binnen het landelijk CDAV-bestuur om zo de onderlinge communicatie te versterken.

Vertegenwoordiger Groningen:	Marja Leffers
Vertegenwoordiger Friesland:	Sjoerdije Kok
Vertegenwoordiger Drenthe (CDA 4Women):	Thilla Franken
Vertegenwoordiger Overijssel:	Fie Freriks
Vertegenwoordiger Flevoland	Monique Toorenborg
Vertegenwoordiger Noord-Holland:	Jolanda van Ling
Vertegenwoordiger Utrecht:	Wilmie van der Kuil
Vertegenwoordiger Gelderland:	Anne-Marie Vreman
Vertegenwoordiger Zuid-Holland:	Dineke den Hartog
Vertegenwoordiger Noord-Brabant:	Joke Wagter
Vertegenwoordiger Limburg:	geen
Vertegenwoordiger Zeeland:	Carla Hoogerland-Veerman

Het landelijk bestuur en het NPV zijn in 2017 tweemaal bijeengekomen.

Op 19 april is gesproken over: de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen en de benodigde acties voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018. De dag van de afdeling van het CDA op 13 mei, de loopbaandag van het CDAV op 17 juni 2017, de ALV van oktober, het najaarscongres van 4 november (en de bijbehorende resoluties en workshops).

Op 27 september is teruggeblikt op de loopbaandag van 17 juni en vooruitgekeken naar de verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen, de ALV van november (werkgroep resoluties en workshops) en de regionale bijeenkomsten die op stapel staan.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

Nieuwjaarsbijeenkomst

Traditioneel houdt het CDAV in samenwerking met de EVP-fractie begin januari haar nieuwjaarsbijeenkomst. In 2017 was dat niet het geval. Er is gekozen voor een werkbezoek begin 2017 aan het Strafhof.

Loopbaandag

In het licht van de gemeenteraadsverkiezingen 2018 organiseerden het CDAV en de BSV een Loopbaandag. Doelgroep waren zittende en aankomende raadsleden en allen die geïnteresseerd zijn in het raadslidmaatschap.

Elly Blanksma, burgemeester van Helmond hield een inleiding over "Politiek en ambitie, uitdagingen en valkuilen binnen de gemeenteraad".

Daarna waren er workshops over:

"Succesvol solliciteren" door Anita Rasenberg

"Ervaringen delen m.b.t. het raadslidmaatschap" door Miranda Wesselink |

"Mijn politieke carrière als raadslid" door Johanna Besteman

"Campagne voeren voor wereldverbeteraars: Win votes & change the world!" door Irene Janssen

Ledenbijeenkomst 27 september 2017

Op 27 september 2017 was de Ledenbijeenkomst van het CDAV op het Partijbureau in Den Haag. Het huishoudelijk deel bestond uit de Algemene Vergadering met o.a. het vaststellen van de jaarrekening 2016, het jaarverslag 2016 en de begroting 2018. Daarna vonden er diverse (her)benoemingen als bestuurslid plaats en vervolgens werd er afscheid genomen van een aantal vertrekkende bestuursleden: Petra, Mireille en Margriet.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017 (VERVOLG)

Na het huishoudelijke deel was er een Syrische maaltijd. Daarna was het tijd voor Women Talk: “over trends en ontwikkelingen in de politiek en die van de partij in het bijzonder”. Als CDAV konden we kennis maken met nieuwe vrouwelijke (aanstaande) Kamerleden om samen te reflecteren op de huidige ontwikkelingen, maar ook om te spreken over onderwerpen die vrouwen raken.

Aanwezig op deze avond: Joba van de Berg-Jansen, Lenny Geluk-Poortvliet, Hilde Palland-Mulder en Wytske de Pater-Postma.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

Financiële resultaten 2017

We sluiten het jaar 2017 af met een positief saldo van € 7.255 terwijl er een sluitende exploitatie was voorzien.

Het verschil ten opzichte van de begroting kent verschillende oorzaken:

Baten

- Onze leden hebben in 2017 ongeveer € 3.200 overgemaakt. Dat is circa € 1.800 minder dan begroot, en ongeveer € 1.900 minder dan in 2016. Het verzoek om een bijdrage is net als in 2016 per email verstuurd. Het verzoek is per post alleen verstuurd aan degenen van wie het emailadres bij ons niet bekend is. De kosten voor de financiële actie zijn dan ook lager. Het nettoresultaat van 2017 is veel lager dan in 2016.
- Bij de overige baten is een nadeel te zien ter hoogte van bijna € 1.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen deelnemersbijdragen waren voor bijeenkomsten, terwijl die wel begroot waren. Tevens is er sprake van een hele lage renteopbrengst vanwege de lage rentestand.

Lasten

- Het voordeel van circa € 3.800 op de facilitaire kosten bestaat vooral uit het ontbreken van accountantskosten. Er is besloten niet langer een accountantscontrole te laten uitvoeren. Hierdoor wordt € 2.350 bespaard. Daarnaast zijn er lagere kosten voor de financiële actie en lagere telefoon-, porto- en drukwerkkosten.
- Er zijn lagere bestuurskosten, doordat er minder reis- en vergaderkosten zijn gemaakt. Het betekent een voordeel van ongeveer € 1.700.
- De kosten voor activiteiten zijn ruim € 3.400 minder dan begroot. De oorzaken zijn:
  - Er is geen nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd. Er is gekozen voor een werkbezoek begin 2017 aan het Strafhof.
  - De kosten van de Ledendag waren lager, ook omdat er minder mensen aanwezig waren dan begroot en de kosten van de locatie lager waren.
  - Bijeenkomsten in het kader van het jaarthema zijn gehouden in diverse provincies. De provinciale afdelingen van het CDAV hebben die kosten voor hun rekening genomen.

In het kader van het jaarthema 'De balans tussen werk, zorg en invloed' is er een Loopbaandag georganiseerd. De kosten daarvan zijn verantwoord onder de post 'overige activiteiten'.

CDAV

BESTUURSVERSLAG 2017

Toekomstperspectief

De begroting 2018 van het CDAV voorziet in een sluitende exploitatie.

De inkomsten bedragen € 33.500, voornamelijk bestaand uit bijdrage derden (CDA).

De kosten worden begroot op € 33.500, voornamelijk bestaand uit facilitaire kosten € 15.750 (bureaunkosten, kosten ledenadministratie), bestuurskosten € 4.000, regiogroep communicatie € 6.000 en activiteiten € 6.750.

Het vrij besteedbaar vermogen bedraagt per 31-12-2017 € 48.950.

Met ingang van 2014 moet het CDAV zelf de facilitaire kosten, zoals de dienstverlening vanuit het CDA, de huisvestingskosten, de kosten voor de ledenadministratie en de internetkosten betalen. Daarnaast kan het CDAV voor 600 uur op jaarbasis een beroep doen op ondersteuning door een medewerker van het CDA-partijbureau.

Al deze veranderingen hebben het CDAV-bestuur aanleiding gegeven om kritisch te kijken naar een aantal kostenposten. Er is bewust voor gekozen om ruimte te blijven bieden aan meerdere activiteiten. Naast de nieuwjaarsbijeenkomst en de Ledendag gaat het om HRM en (netwerk)bijeenkomsten. Daarbij wordt samenwerking gezocht met de provinciale CDAV-afdelingen.

Het CDAV-bestuur wil meer digitaal en papierloos werken. Naast email wordt gebruik gemaakt van de website en van Vrouw en Politiek in het CDA.nl.

CDAV**JAARREKENING 2017****BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)**

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Rekening courant Stichting Secretariaat CDA	52.662	47.736
Totaal activa	52.662	47.736
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	48.950	41.695
* Bestemmingsreserve Buitenland	3.712	3.712
	52.662	45.407
Overige schulden en overlopende passiva		
* Te betalen posten	-	2.329
	-	2.329
Totaal passiva	52.662	47.736

CDAV

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
A Bijdragen leden	3.230	5.000	5.117
B Bijdragen derden	28.000	28.000	28.000
C Overige baten	16	1.000	129
Totaal baten	31.246	34.000	33.246
LASTEN			
D Facilitaire kosten	12.033	15.850	13.717
E Bestuurskosten	2.279	4.000	2.385
F Regiegroep Buitenland	794	1.000	731
G Regiegroep Communicatie	5.189	6.000	5.509
H Activiteiten	3.696	7.150	6.524
Totaal lasten	23.991	34.000	28.866
Saldo van baten en lasten	7.255	-	4.380
(voorgestelde) Resultaatbestemming			
Toevoeging aan Algemene reserve	7.255	-	4.380
Totaal resultaatbestemming	7.255	-	4.380

CDAV

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40410228.

JAARREKENING 2017

Opgesteld d.d. 28 mei 2018

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De in dit verslag opgenomen vergelijkende cijfers met betrekking tot de begroting en de realisatie van het voorgaande verslagjaar zijn ontleend aan de vastgestelde begroting respectievelijk de jaarrekening over het voorgaande jaar.

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn C1 Kleine organisaties van de Raad voor de Jaarverslaglegging. De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Vorderingen en vooruitbetalingen

Vorderingen zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Daar waar noodzakelijk is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen lasten en baten.

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

CDAV

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

Rekening courant Stichting Secretariaat CDA € 52.662 (vj. € 47.736)

Er is geen sprake van vorderingen langer dan 1 jaar.

PASSIVA

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Algemene Reserve € 48.950 (vj. € 41.695)</u>		
Saldo per 1 januari	41.695	37.315
Bij: toevoeging via resultaatbestemming	7.255	4.380
	-----	-----
Balans per 31 december	48.950	41.695
	=====	=====

Bestemmingsreserve buitenland € 3.712 (ongewijzigd)

Deze reserve is gevormd ten behoeve van specifieke kosten van de regiegroep buitenland. De toevoegingen en onttrekkingen aan deze bestemmingsreserve lopen via de resultaatbestemming.

Te betalen posten € --- (vj. € 2.329)

Accountantskosten	---	2.329
	-----	-----
Balans per 31 december	---	2.329
	=====	=====

CDAV**JAARREKENING 2017****TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017****REALISATIE 2017 VERSUS BEGROTING 2017**

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	verschil
BATEN			
A Bijdragen leden	3.230	5.000	1.770-
B Bijdragen derden	28.000	28.000	-
C Overige baten	16	1.000	984-
Totaal baten	31.246	34.000	2.754-
LASTEN			
D Facilitaire kosten	12.033	15.850	3.817-
E Bestuurskosten	2.279	4.000	1.721-
F Regiegroep Buitenland	794	1.000	206-
G Regiegroep Communicatie	5.189	6.000	811-
H Activiteiten	3.696	7.150	3.454-
Totaal lasten	23.991	34.000	10.009-
Saldo van baten en lasten	7.255	-	7.255

Recapitulatie

Baten   ./ 2.754
Lasten   ./ 10.009

Positief resultaat   7.255

CDAV**JAARREKENING 2017****TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**

Toelichting baten	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
A <u>Bijdragen leden</u>			
Opbrengst financiële actie	3.230	5.000	5.117
Totaal bijdragen leden	3.230	5.000	5.117
B <u>Bijdragen derden</u>			
Bijdrage CDA	28.000	28.000	28.000
Totaal bijdragen derden	28.000	28.000	28.000
C <u>Overige baten</u>			
Intrest	16	1.000	129
Deelnemersbijdragen	-	-	-
Totaal overige baten	16	1.000	129
Totaal baten	31.246	34.000	33.246

De leden hebben in 2017 ongeveer € 3.230 overgemaakt. Dat is € 1.770 minder dan begroot. Het verzoek om een bijdrage is net als in 2016 per email verstuurd. Het verzoek is per post alleen verstuurd aan degenen van wie het emailadres bij ons niet bekend is. Aan de andere kant zijn de kosten voor de financiële actie ook lager. Het nettoresultaat van 2017 is wel veel lager dan in 2016.

Bij de overige baten is een nadeel te zien ter hoogte van ongeveer € 980. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen deelnemersbijdragen waren voor bijeenkomsten, terwijl die wel begroot waren. Tevens is er sprake van een hele lage renteopbrengst vanwege de lage rentestand.

CDAV

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
D <u>Facilitaire kosten</u>			
D1 <u>Personeelskosten</u>			
Salarissen	25.370	25.300	24.819
Bijdrage van CDA	25.370-	25.300-	24.819-
Totaal Personeelskosten	-	-	-
D2 <u>Bureaunkosten</u>			
Telefoon- / portokosten	47	150	2
Repro- / drukwerkkosten	-	100	-
Accountantskosten	-	2.350	2.329
Dienstverlening CDA	3.756	3.750	3.383
Internetkosten	842	850	823
Overige bureaunkosten	-	250	-
Totaal Bureaunkosten	4.645	7.450	6.537
D3 <u>Ledenadministratie</u>	5.911	5.900	5.236
D4 <u>Huisvestingskosten</u>			
Huur	911	950	915
Servicekosten	566	550	564
Totaal huisvestingskosten	1.477	1.500	1.479
D5 <u>Overige facilitaire kosten</u>			
Kosten financiële actie	-	1.000	465
Totaal overige facilitaire kosten	-	1.000	465
Totaal Facilitaire kosten	12.033	15.850	13.717

De personeelskosten komen ten laste van de Stichting Secretariaat CDA.

Met ingang van boekjaar 2017 vindt er geen accountantscontrole meer plaats, dat scheelt € 2.350 aan kosten.

Omdat de financiële actie per email is verstuurd, waren er in 2017 geen kosten hiervoor.

CDAV**JAARREKENING 2017****TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 (VERVOLG)**

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
E <u>Bestuurskosten</u>			
Vergaderkosten	618	1.250	857
Reiskosten	845	1.500	959
Representatiekosten	218	250	33
Overige kosten Dagelijks Bestuur	598	1.000	536
Totaal Bestuurskosten	2.279	4.000	2.385
F <u>CDAV Internationaal</u>	794	1.000	731
G <u>Regiegroep Communicatie</u>			
Vrouw & Politiek	5.000	5.000	5.000
Brochures / flyers e.d.	189	1.000	509
Totaal Regiegroep Communicatie	5.189	6.000	5.509
H <u>Activiteiten</u>			
Nieuwjaarsreceptie	-	1.500	1.043
Ledendag	703	2.000	1.143
NPV (Netwerk Provinciale Vrouwen)	298	500	881
Externe vertegenwoordigingen	150	150	150
Activiteiten jaarthema	-	1.000	-
Overige activiteiten	2.545	2.000	3.307
Totaal Activiteiten	3.696	7.150	6.524

Op alle posten is er voorzichtigheid betracht met de uitgaven waardoor de kosten lager zijn dan begroot.

Traditioneel houdt het CDAV in samenwerking met de EVP-fractie begin januari haar nieuwjaars-bijeenkomst. In 2017 was dat niet het geval. Er is gekozen voor een werkbezoek begin 2017 aan het Strafhof.

In het kader van het jaarthema "De balans tussen werk, zorg en invloed" is er een Loopbaandag georganiseerd. De kosten daarvan zijn verantwoord onder de post 'overige activiteiten'.

STICHTING HUISVESTING CDA

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de stichting is: Stichting Huisvesting CDA.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Stichting.

Doelstelling van de stichting

De stichting heeft ten doel het verkrijgen, vervreemden, huren en verhuren (zowel van en aan het CDA en aan het CDA gelieerde organisaties als van en aan derden), vaststellen van huurtarieven, beheren, exploiteren, instandhouden en bezwaren van registergoederen (welke niet zijn aangemerkt als monument in de zin van artikel 6 van de Monumentwet 1988 (Staatsblad 638) of een daarvoor in de plaats tredende regeling), ten behoeve van huisvesting van CDA-organen en –organisaties met inachtneming van artikel 15 van deze statuten.

Samenstelling bestuur

Mw. G.R. (Ruth) Peetoom (voorzitter)
H.P.J. (Bart) van Meijl (penningmeester)
Mw. H.M.C. Westera (secretaris)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

Het Hoofdkwartier

Ook in 2017 zijn de separate units in het moderne deel van het Buitenom (Buitenom 19) - op een toelaatbare mate van frictie-leegstand na - volledig verhuurd via Conceptors B.V. aan kleine ondernemingen/ZZP-ers, ondanks dat er enkele mutaties zijn geweest. Elk kwartaal vindt er overleg plaats tussen Conceptors en een afvaardiging van het stichtingsbestuur over de lopende zaken rond onderhoud of incidentele betalingsproblemen van ondernemers.

Toekomstperspectief

In 2018 wordt het beleid voortgezet, met als speerpunt de exploitatie van het Hoofdkwartier, en het deel van het pand waar we als CDA in zitten.

Het vrij besteedbare deel van het eigen vermogen dient om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Met een Algemene reserve van € 132.678 is er sprake van een magere reserve. Bovendien staat de stichting garant voor het negatieve eigen vermogen van de Stichting tot Instandhouding van het Monument Buitenom 18.

Daarom is het ook goed dat de Stichting Secretariaat CDA garant staat voor een eventueel negatief eigen vermogen.

In de begroting 2018 van de stichting Huisvesting CDA is uitgegaan van een totaal aan baten van € 284.500. Dit bestaat voornamelijk uit huurbaten van de Stichting Secretariaat CDA (€ 206.500). In totaal wordt er € 284.500 aan uitgaven verwacht, wat resulteert in een sluitende exploitatie.

De huurinkomsten zullen moeten worden verhoogd ter compensatie van de afschrijvingslasten die ontstaan vanwege de stelselwijziging in 2016 voor wat betreft de waardering (van actuele waarde naar historische kostprijs) van het pand.

STICHTING HUISVESTING CDA

JAARREKENING 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
* Gebouwen en terreinen	2.826.172	2.874.899
* Verbouwing	232.074	203.050
* Verbouwing ivm verhuur	37.433	44.584
	<u>3.095.679</u>	<u>3.122.533</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
* Overige vorderingen en overlopende activa	4.147	4.070
	<u>4.147</u>	<u>4.070</u>
Rekening courant Stichting Secretariaat	336.569	293.753
Totaal activa	<u><u>3.436.395</u></u>	<u><u>3.420.356</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	132.678	117.456
	<u>132.678</u>	<u>117.456</u>
Langlopende schulden		
* Onderhandse lening	3.299.875	3.299.875
	<u>3.299.875</u>	<u>3.299.875</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
* Overige schulden en overlopende passiva	3.842	3.025
	<u>3.842</u>	<u>3.025</u>
Totaal passiva	<u><u>3.436.395</u></u>	<u><u>3.420.356</u></u>

STICHTING HUISVESTING CDA

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
Opbrengst huur	207.500	207.500	208.500
Opbrengst huur Het Hoofdkwartier	72.822	50.000	68.615
Bijdrage CDA Secretariaat	-	17.500	-
Overige bijdragen derden	17.421	-	-
Totaal baten	297.743	275.000	277.115
LASTEN			
Facilitaire kosten	3.842	3.000	3.025
Kosten van het pand	120.728	106.500	117.137
Overige lasten	157.951	165.500	156.813
Totaal lasten	282.521	275.000	276.975
Saldo van baten en lasten	15.222	-	140
(voorgestelde) Resultaatbestemming			
Toevoeging aan Algemene reserve	15.222	-	140
Totaal resultaatbestemming	15.222	-	140

STICHTING HUISVESTING CDA

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27268445

JAARREKENING 2017

Opgesteld d.d. 18 mei 2018.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur gekozen grondslagen zoals hieronder opgenomen. De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen zijn met ingang van 2016 gewaardeerd tegen de historische kostprijs. De boekwaarde per 1 januari 2016 is hierbij als uitgangspunt genomen. Hier wordt in 40 jaar tijd lineair op afgeschreven (waarvan 10 jaar reeds zijn verstreken), met inachtneming van een geschatte restwaarde.

Per 1 januari 2016 wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de stelselwijziging voor wat betreft de waardering van actuele waarde naar historische kostprijs.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen lasten en baten. De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

De Stichting Huisvesting neemt alle baten en lasten met betrekking tot het pand voor haar rekening ondanks dat een deel van het pand is opgenomen in de Stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18.

STICHTING HUISVESTING CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Gebouwen en terreinen € 2.826.172 (vj. € 2.874.899)</u>		
Saldo per 1 januari	2.874.899	2.923.626
Afschrijving	./. 48.727	./. 48.727
	-----	-----
Balans per 31 december	2.826.172	2.874.899
	=====	=====

Er is sprake van één pand in eigendom, Buitenom 18 en 19 te Den Haag, waarbij sprake is van een monumentaal deel en een resterend deel. Het monumentale deel is ondergebracht in Stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18. Het resterende deel is ondergebracht in Stichting Huisvesting CDA. Deze splitsing is gemaakt omdat ten aanzien van het monumentale deel geen overdrachtsbelasting verschuldigd was. Bij de aankoop van het pand zijn beide aankooprijzen (conform akte van levering) in de twee verschillende stichtingen verantwoord. Alle investeringen en verbouwingen welke daarna hebben plaatsgevonden zijn tegen historische kostprijs verantwoord in Stichting Huisvesting CDA omdat hier de feitelijke exploitatie van het pand plaatsvindt.

De gebouwen en terreinen zijn met ingang van 2016 gewaardeerd tegen de historische kostprijs. De boekwaarde per 1 januari 2016 is hierbij als uitgangspunt genomen. Hier wordt in 40 jaar tijd lineair op afgeschreven (waarvan 10 jaar reeds zijn verstreken), met inachtneming van een geschatte restwaarde.

Per 1 januari 2016 wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de stelselwijziging voor wat betreft de waardering van actuele waarde naar historische kostprijs.

Verbouwing € 232.074 (vj. € 203.050)

Saldo per 1 januari	203.050	---
Verbouwingkosten	53.361	225.611
Afschrijving	./. 24.337	./. 22.561
	-----	-----
Balans per 31 december	232.074	203.050
	=====	=====

Met ingang van de jaarrekening van 2016 wordt gebruik gemaakt van de componentenbenadering, In 2016 is het groot onderhoud dat is uitgevoerd geactiveerd. Dit betreft schilderwerk binnen en buiten, waarbij ook de gevel is gereinigd en waar nodig hersteld. Hier wordt in 10 jaar op afgeschreven. In 2017 is op last van de brandweer een brandwerende scheiding aangebracht, en is een groepenkast vervangen. Ook hier wordt 10 jaar op afgeschreven.

STICHTING HUISVESTING CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
Verbouwing i.v.m. verhuur € 37.433 (vj. € 44.584)		
Saldo per 1 januari	44.584	50.184
Afschrijving	./ 7.151	./ 5.600
	-----	-----
Balans per 31 december	37.433	44.584
	=====	=====

Op de verbouwing ten behoeve van de verhuur inzake het Hoofdkwartier wordt in 10 jaar afgeschreven.

Overige vorderingen en overlopende activa € 4.147 (vj. 4.070)

Van Dorp onderhoudscontract	4.147	4.070
	-----	-----
Balans per 31 december	4.147	4.070
	=====	=====

PASSIVA

Algemene Reserve € 132.678 (vj. € 117.456)

Saldo per 1 januari voor stelselwijziging	117.456	117.596
Toegevoegd via resultaatbest.	15.222	140
	-----	-----
Balans per 31 december	132.678	117.456
	=====	=====

Onderhandse lening € 3.299.875 (ongewijzigd)

Balans per 31 december	3.299.875	3.299.875
	=====	=====

Dit betreft een lening van de Stichting Secretariaat CDA aan de Stichting Huisvesting CDA, waarbij de condities vast zijn gelegd in een notariële akte. De looptijd is voor onbepaalde tijd. Het rentepercentage over het uitstaande saldo is 3,5%.

Overige schulden en overlopende passiva € 3.842 (vj. 3.025)

Nog te betalen accountantskosten	3.842	3.025
	-----	-----
Balans per 31 december	3.842	3.025
	=====	=====

STICHTING HUISVESTING CDA

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Toelichting lasten	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
Accountantskosten	3.842	3.000	3.025
Totaal Facilitaire kosten	3.842	3.000	3.025
Grondlasten en verzekeringen	12.609	12.000	14.063
Onderhoud van het pand	21.782	36.000	20.614
Dotatie aan onderhoudsvoorziening	-	50.000	-
Afschrijving pand	48.727	-	48.727
Afschrijving verbouwing pand	31.488	4.500	28.162
Onderhoud lift	6.122	4.000	4.817
Overige kosten	-	-	754
Totaal Kosten van het pand	120.728	106.500	117.137
Intrestlasten	157.951	165.000	156.813
Onvoorziene kosten	-	500	-
Totaal Overige lasten	157.951	165.500	156.813
Totaal lasten	282.521	275.000	276.975

Net als in 2016 is er ook in 2017 sprake van niet begrote afschrijvingskosten. Vanaf 2018 wordt er in de begroting rekening gehouden met deze kosten. In 2017 zijn de onderhoudskosten ongeveer even hoog als in 2016, maar lager dan begroot. In 2017 lag net als in 2016 de focus vooral op het grote onderhoud (zie activering verbouwingkosten), waardoor de kosten van het reguliere onderhoud meevielen.

De dotatie aan de voorziening onderhoud à € 50.000 in de begroting van 2017 is vanwege de stelselwijziging in 2016 komen te vervallen.

De intrestlasten zijn ongeveer even hoog als in 2016, maar lager dan begroot. Veiligheidshalve wordt in de begroting steeds rekening gehouden met een hogere intrestlast over de rekening courant met Stichting Secretariaat.

De stichting heeft geen personeel in dienst.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Vennootschapsbelasting

De Stichting Huisvesting CDA heeft een onderzoek laten uitvoeren door Mazars Belastingadviseurs. Uit dat onderzoek blijkt dat er mogelijk sprake is van een Vpb-plicht. Echter, op basis van de huidige toegepaste aannames zou er sprake zijn van een Vpb-plicht van ongeveer € 5.800 over de periode 2013 t/m 2015. Daarmee valt de stichting onder de vrijstelling van € 15.000 per jaar.

Gezien de onzekerheid van de toegepaste aannames, zal bekeken worden of nader onderzoek danwel afstemming noodzakelijk is.

STICHTING HUISVESTING CDA

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffman N.V. is op de volgende pagina opgenomen.

**STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN
HET MONUMENT BUITENOM 18**

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

BESTUURSVERSLAG

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de stichting is: Stichting tot instandhouding van het Monument Buitenom 18.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Stichting.

Doelstelling van de stichting

De stichting heeft ten doel het in eigendom verwerven van het registergoed bekend als Buitenom 18 te 's Gravenhage, welk registergoed is aangemerkt als monument in de zin van artikel 6 van de Monumentwet 1988 (Staatsblad 638).

Samenstelling bestuur

Mw. G.R. (Ruth) Peetoom (voorzitter)
H.P.J. (Bart) van Meijl (penningmeester)
Mw. H.M.C. Westera (secretaris)

VERSLAG ACTIVITEITEN 2017

De Stichting Secretariaat CDA stelt zich garant voor het negatieve vermogen. Daarmee blijft de continuïteit van de stichting tot instandhouding van het Monument Buitenom 18 gewaarborgd.

Staat van baten en lasten

De exploitatie van het monumentale deel van het pand geschiedt via de Stichting Huisvesting CDA.

Toekomstperspectief

In 2018 wordt het beleid voortgezet, met als speerpunt de exploitatie van het Hoofdkwartier, en het deel van het pand waar we als CDA in zitten.

Het vrij besteedbare deel van het eigen vermogen dient om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Met een negatieve Algemene reserve is er sprake van een zorgwekkende situatie. Gelukkig staat de Stichting Huisvesting CDA garant voor een deel van het negatieve eigen vermogen van de stichting. Bovendien staat de Stichting Secretariaat CDA garant voor de rest van het negatieve eigen vermogen.

In de begroting 2018 van de stichting Instandhouding van het Monument Buitenhof 18 is uitgegaan van een totaal aan baten van € 42.564, en er wordt € 42.564 aan uitgaven verwacht, wat resulteert in een sluitende exploitatie.

De doorbelasting aan de Stichting Huisvesting CDA zal moeten worden aangepast ter compensatie van de afschrijvingslasten die ontstaan vanwege de stelselwijziging in 2016 voor wat betreft de waardering (van actuele waarde naar historische kostprijs) van het pand.

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

JAARREKENING 2017

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	31 december 2017	31 december 2016
ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Gebouwen en terreinen	1.040.494 -----	1.058.434 -----
TOTAAL ACTIVA	1.040.494 =====	1.058.434 =====
PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	./ 175.631	./ 157.691
<u>Langlopende schulden</u>		
Onderhandse leningen	1.216.125 -----	1.216.125 -----
TOTAAL PASSIVA	1.040.494 =====	1.058.434 =====

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	Werkelijk 2017	begroot 2017	werkelijk 2016
BATEN			
Doorbelaste rentelasten	42.564	42.564	42.564
	-----	-----	-----
TOTAAL BATEN	42.564	42.564	42.564
	=====	=====	=====
LASTEN			
Rentelasten	42.564	42.564	42.564
Afschrijvingen	17.940	---	17.940
Kosten van de panden	---	---	---
	-----	-----	-----
TOTAAL LASTEN	60.504	42.564	60.504
	=====	=====	=====
Saldo van baten en lasten	./ 17.940	---	./ 17.940
	=====	=====	=====
(voorgestelde) Resultaatbestemming			
Onttrekking aan Algemene reserve	./ 17.940	---	./ 17.940
	-----	-----	-----
Totaal Resultaatbestemming	./ 17.940	---	./ 17.940
	=====	=====	=====

De stichting heeft geen personeel in dienst.

Aangezien het monumentale deel slechts een beperkt deel is van het totale pand wordt aan dit deel geen huurbaten toegerekend. Dit is tevens de reden dat de rentelasten worden doorberekend aan Stichting Huisvesting CDA.

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27268446.

JAARREKENING 2017

Opgesteld d.d. 17 mei 2018.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur gekozen grondslagen zoals hieronder opgenomen.

De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen zijn met ingang van 2016 gewaardeerd tegen de historische kostprijs. De boekwaarde per 1 januari 2016 is hierbij als uitgangspunt genomen. Hier wordt in 40 jaar tijd lineair op afgeschreven (waarvan 10 jaar reeds zijn verstreken), met inachtneming van een geschatte restwaarde.

Per 1 januari 2016 wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de stelselwijziging voor wat betreft de waardering van actuele waarde naar historische kostprijs.

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Gebouwen en terreinen € 1.040.494 (vj. €1.058.434)</u>		
Balans per 1 januari	1.058.434	1.076.374
Afschrijving	./ 17.940	./ 17.940
	-----	-----
Balans per 31 december	1.040.494	1.058.434
	=====	=====

Er is sprake van één pand in eigendom, Buitenom 18 en 19 te Den Haag, waarbij sprake is van een monumentaal deel en een resterend deel. Het monumentale deel is ondergebracht in Stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18. Het resterende deel is ondergebracht in Stichting Huisvesting CDA. Deze splitsing is gemaakt omdat ten aanzien van het monumentale deel geen overdrachtsbelasting verschuldigd was. Bij de aankoop van het pand zijn beide aankooprijzen (conform akte van levering) in de twee verschillende stichtingen verantwoord. Alle investeringen en verbouwingen welke daarna hebben plaatsgevonden zijn tegen historische kostprijs verantwoord in Stichting Huisvesting CDA omdat hier de feitelijke exploitatie van het pand plaatsvindt.

De gebouwen en terreinen zijn met ingang van 2016 gewaardeerd tegen de historische kostprijs. De boekwaarde per 1 januari 2016 is hierbij als uitgangspunt genomen. Hier wordt in 40 jaar tijd lineair op afgeschreven (waarvan 10 jaar reeds zijn verstreken), met inachtneming van een geschatte restwaarde.

Per 1 januari 2016 wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de stelselwijziging voor wat betreft de waardering van actuele waarde naar historische kostprijs.

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

	31-12-2017	31-12-2016
PASSIVA		
<u>Algemene reserve ./. € 175.630 (vj.-/- € 157.691)</u>		
Saldo per 1 januari	./.. 157.691	./.. 139.751
Onttrokken via resultaatbestemming	./.. 17.940	./.. 17.940
	-----	-----
Balans 31 december	./.. 175.631	./.. 157.691
	=====	=====

De Algemene reserve vertoont een negatief saldo. De Stichting Secretariaat CDA stelt zich garant voor dit negatieve vermogen. Daarmee blijft de continuïteit van de stichting Instandhouding van het Monument Buitenom 18 gewaarborgd.

Onderhandse leningen € 1.216.125 (ongewijzigd)

Balans 31 december	1.216.125	1.216.125
	=====	=====

Dit betreft een lening van de Stichting Secretariaat CDA aan de Stichting tot Instandhouding van het Monument Buitenom 18, waarbij de condities vast zijn gelegd in een notariële akte. De looptijd is voor onbepaalde tijd. Het rentepercentage over het uitstaande saldo is 3,5%.

STICHTING TOT INSTANDHOUDING VAN HET MONUMENT BUITENOM 18

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffman N.V. is op de volgende pagina opgenomen.

EDUARDO FREISTICHTING

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De statutaire naam van de EFS is: Eduardo Frei Stichting, Stichting van het CDA voor internationale solidariteit.

De vestigingsplaats is: 's Gravenhage.

De rechtsvorm is: Stichting.

Doelstelling van de stichting

De stichting heeft ten doel:

- a. de bevordering van het christendemocratisch denken over en de kennis op het terrein van de internationale samenwerking en in het bijzonder dat van ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten;
- b. de bevordering van bewustwording op die terreinen (genoemd sub a) onder de leden van het CDA en de gelieerde organisaties;
- c. de ontplooiing van en steun aan initiatieven in andere landen, in het bijzonder de Derde Wereld, gericht op het bevorderen van het christendemocratisch gedachtegoed in het algemeen en dat genoemd onder a, alsmede op het terrein van de vermaatschappelijking in het bijzonder.

Samenstelling bestuur

J.E.P.M. Alting von Geusau, voorzitter

W.J. Hoff, penningmeester

Mw. A. Doesburg

C. Çörüz

G. Boogaard

J.P. Lokker

E. Smid

Verslag 2017

De veranderingen in de wereld gaan snel en daarmee ook de “balances of power”. De onstabiele situatie in zowel de Europese Unie als de Verenigde Staten draagt bij aan een versterking van Chinese invloeden. De onrust in de Arabische regio zorgt voor een groei van islamitisch fundamentalisme. En de angst voor stromen vluchtelingen draagt bij aan een groei van populisme en nationalisme in zowel Oost- als West-Europese landen.

Sinds de jaren '90 weet de Eduardo Frei Stichting haar trainingsprogramma's aan te passen aan deze veranderende wereld. Naast Oost-Europa zijn wij nu ook actief in een aantal Arabische landen. Dit stelt ons voor nieuwe uitdagingen, met als kernvraag: waar willen wij als EFS het verschil maken? In alle landen waar wij trainen, willen wij onderscheidend zijn, dat we iets kunnen bieden wat anderen niet in huis hebben. Onze kracht zit in de Christendemocratische basis waardoor onze trainingen een combinatie kunnen en moeten zijn van “values and skills”. Wij putten uit een eigen ervaring over hoe om te gaan met scheiding van kerk en staat, religie en politiek. Als EFS kunnen wij in trainingen aangeven hoe wij het doen (niet hoe iets moet) om daarin een inspiratie te kunnen zijn voor anderen.

Met name in Islamitische landen is dit een uitdaging vanwege de positie van de Islam in de politieke structuur. Heel bewust kiezen wij er daarom ook voor om in de Arabische regio veel trainingen te verzorgen voor vrouwen. Vanuit onze waarden hebben wij een boodschap voor hen van hoop en kracht. Voor de Arabische regio hebben wij ons het volgende doel gesteld: De Eduardo Frei Stichting levert een bijdrage aan de ontwikkeling van democratie en democratische vaardigheden in een aantal landen in de Arabische regio. Vanuit haar eigen christen-democratische achtergrond slaat de stichting een brug naar landen waarin religie in het dagelijks leven een rol speelt, maar waarbij het nog moeilijk is religie te verbinden met democratische beginselen en politiek. De belangrijkste partners waarmee wij samenwerken zijn de IRI (International Republican Institute), NDI (National Democratic Institute) en de KAS (Konrad Adenauer Stiftung).

In de Balkan en Oost-Europese regio probeert de EFS blijvend kwalitatieve trainingen te organiseren. In veel landen wordt bewust naar trainers van de EFS gevraagd vanwege hun degelijke trainingen. Naast trainingen voor actieve politici wordt er veel aandacht besteed aan trainingen voor vrouwen en jongeren. Wij werken hierin actief samen met o.a. de KAS en het RSI (Robert Schuman Institute). Deze samenwerkingen zijn belangrijk voor het aanbod dat wij als EFS bieden. Binnen het Oostelijk Partnerschap trainen we in landen die vroeger tot de Sovjet Unie behoorden. Vaak is hier sprake van onstabiele politieke situaties en toenemende Russische invloeden. De Balkan regio gaat om landen die graag toe zouden willen treden tot de Europese Unie. Het belang van al deze trainingen is meebouwen aan een stabiel Europa van vrede en welvaart. De politieke partijen waar we te gast zijn, zijn over het algemeen verbonden met de Europese Volkspartij en hebben een christendemocratische of conservatieve achtergrond.

Verslag 2017 (vervolg)

EFS heeft een prachtig jaar achter de rug. Door hogere bijdragen vanuit het Rijk waren wij in staat meer trainingen te verzorgen. Dit had echter niet gekund zonder de grote toewijding van het secretariaat en de vrijwilligers. Dank gaat uit naar al die vrijwilligers binnen EFS die iedere keer weer klaarstaan om op pad te gaan en trainingen te geven in het buitenland.

Toekomstperspectief

In 2013 is de subsidie voor de MATRA activiteiten overgeheveld van het Ministerie van Buitenlandse Zaken naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken, als onderdeel van de subsidie voor politieke partijen. Het programma bestaat in deze nieuwe situatie uit twee onderdelen:

1. Matra Zuidoost Europa
2. Shiraka (Arabische regio)

In 2013 tot en met 2017 is er steeds een amendement aangenomen, waardoor er alsnog subsidie beschikbaar kwam voor het Oostelijk Partnerschap. Met ingang van 2018 wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen Matra Zuid Oost Europa en het Oostelijk partnerschap. Wel wordt er voor 2018 ook weer extra subsidie verwacht. De EFS heeft een aanvraag hiervoor gedaan, en de verwachting is dat dit conform aanvraag gehonoreerd zal worden.

De subsidie voor 2018 is geschat op basis van de in 2017 toegezegde subsidies.

Het vrij besteedbare deel van het eigen vermogen dient om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Met een Algemene reserve van € 68.172 kan 16,8% van de totale baten van 2017 opgevangen worden. Dat is aan de magere kant. Daarom worden meevallers inzake subsidieafrekeningen van voorgaande jaren benut om de reserves wat te versterken.

Op de volgende bladzijde volgt een globale weergave van de begroting voor 2018.

EDUARDO FREISTICHTING

BESTUURSVERSLAG 2017 (vervolg)

Toekomstperspectief (vervolg)

Globale begroting 2018 (*):

Subsidie Binnenlandse zaken:	227.250
Subsidie Buitenlandse zaken:	277.000

Totaal baten	504.250
	=====
<u>Apparaatskosten</u>	
Personeelskosten	68.000
Bureaunkosten	9.500
Accountantskosten	5.000
Huisvestingskosten	4.000
Bestuurskosten	2.000
Overige apparaatskosten	11.950

Totaal apparaatskosten	100.450
<u>Projectkosten</u>	
Matra	215.400
Shiraka	188.400

Totaal projectkosten	403.800

Totaal lasten	504.250
	=====

(*) Let op! Dit betreft de begroting voor 2018. De begroting zoals die in de jaarrekening staat opgenomen (op bladzijde 6 en verder) betreft de begroting voor 2017. Deze begroting voor 2018 staat hier opgenomen onder het bestuursverslag om een beeld te krijgen van het toekomstperspectief van de stichting.

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

BALANS PER 31 DECEMBER
(na resultaatbestemming)

bedragen x 1 euro	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Overige vorderingen en overlopende activa		
* Te vorderen posten	3.101	8.454
	<u>3.101</u>	<u>8.454</u>
Rekening courant Stichting Secretariaat CDA	84.768	50.622
Totaal activa	<u>87.869</u>	<u>59.076</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
* Algemene reserve	68.172	48.230
	<u>68.172</u>	<u>48.230</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
* Te betalen bedragen	19.697	10.846
	<u>19.697</u>	<u>10.846</u>
Totaal passiva	<u>87.869</u>	<u>59.076</u>

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden			
Subsidie BiZa Zuid-Oost Europa	138.460	118.000	136.083
Subsidie BiZa Arabische Regio	53.719	59.000	41.199
Subsidie BiZa Oostelijke Partnerschap	-	-	51.656
Subsidie BuZa Arabische Regio	139.131	55.000	-
Subsidie BuZa Oostelijk Partnerschap	75.550	76.000	-
Totaal bijdragen derden	<u>406.860</u>	<u>308.000</u>	<u>228.938</u>
Totaal baten	<u>406.860</u>	<u>308.000</u>	<u>228.938</u>
LASTEN			
Apparaatskosten	74.504	68.000	47.773
MATRA Zuid-Oost Europa	99.799	93.000	93.516
SHIRAKA Arabische regio	151.613	90.000	31.974
MATRA Oostelijk Partnerschap	61.002	57.000	40.090
Totaal lasten	<u>386.918</u>	<u>308.000</u>	<u>213.353</u>
Saldo van baten en lasten	<u>19.942</u>	<u>-</u>	<u>15.585</u>

EDUARDO FREISTICHTING

Kamer van Koophandelnummer: 41156338

JAARREKENING 2017

Opgesteld d.d. 18 mei 2018

WAARDERINGSGRONDSLAGEN EN RESULTAATBEPALING

Vergelijkende cijfers

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaand jaar.

De in dit verslag opgenomen vergelijkende cijfers met betrekking tot de begroting en de realisatie van het voorgaande verslagjaar zijn ontleend aan de vastgestelde begroting respectievelijk de jaarrekening over het voorgaande jaar.

Daar waar noodzakelijk zijn de vergelijkende cijfers om reden van vergelijkbaarheid aangepast.

Algemene waarderingsgrondslag

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn C1 “Kleine organisaties-zonder-winststreven” van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De in de jaarrekening opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij anders vermeld.

Vorderingen en vooruitbetalingen

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar noodzakelijk is een voorziening voor mogelijke oninbaarheid in mindering gebracht.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen lasten en baten. De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

EDUARDO FREISTICHTING**JAARREKENING 2017****TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER**

	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
<u>Te vorderen posten € 3.101 (vj. € 8.454)</u>		
Min. van Binnenlandse Zaken inz. Zuid-Oost Eur.	7.431	13.510
Min. van Binnenlandse Zaken inz. Arab. Regio	1.626	4.619
Min. van Binnenlandse Zaken inz. Oostel. partn.	---	./ 9.675
Min. van Buitenlandse Zaken inz. Arab. Regio	1.381	---
Min. van Buitenlandse Zaken inz. Oostel. partn.	./ 7.337	---
	-----	-----
Balans per 31 december	3.101	8.454
	=====	=====

Er is geen sprake van vorderingen langer dan één jaar.

PASSIVA**Algemene Reserve € 68.172 (vj. € 48.230)**

Saldo per 1 januari	48.230	32.645
Bij: uit resultaatbestemming	19.942	15.585
	-----	-----
Balans per 31 december	68.172	48.230
	=====	=====

Te betalen posten € 19.697 (vj. € 10.846)

Nog te betalen projectkosten	14.652	6.001
Accountantskosten	4.689	4.598
Overigen	356	247
	-----	-----
Balans per 31 december	19.697	10.846
	=====	=====

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 - MATRA PROJECT
- ZUID-OOST EUROPA -

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden			
Subsidie BiZa Zuid-Oost Europa	138.460	118.000	136.083
Bijdrage CDA t.b.v. Matra	-	-	-
Totaal bijdragen derden	<u>138.460</u>	<u>118.000</u>	<u>136.083</u>
Totaal baten	<u>138.460</u>	<u>118.000</u>	<u>136.083</u>
LASTEN			
Apparaatskosten			
Personeelskosten	53.319	40.000	30.273
Bureaunkosten	7.062	9.000	6.489
Huisvestingskosten	3.117	4.000	3.122
Bestuurskosten	134	2.000	1.354
Overige kosten	10.872	13.000	6.535
Subtotaal	<u>74.504</u>	<u>68.000</u>	<u>47.773</u>
Af: doorberekende app.kosten	50.704-	43.000-	20.791-
Totaal apparaatskosten	<u>23.800</u>	<u>25.000</u>	<u>26.982</u>
MATRA Zuid-Oost Europa	99.799	93.000	93.516
Totaal lasten	<u>123.599</u>	<u>118.000</u>	<u>120.498</u>
Saldo van baten en lasten	<u>14.861</u>	<u>-</u>	<u>15.585</u>

De stichting heeft geen personeel in dienst. Wel wordt er personeel gedetacheerd vanuit de Stichting Secretariaat CDA.

Onder de subsidie BiZa is een afrekening opgenomen over 2016 ten bedrage van € 14.861. Deze afrekening veroorzaakt het positieve saldo van baten en lasten, en zal worden toegevoegd aan de Algemene reserve.

De totale werkelijke apparaatskosten 2017 zijn hoger dan de begrote apparaatskosten. De reden zit voornamelijk in de personeelskosten. Om de (extra) projecten goed te kunnen begeleiden is er een projectmedewerkster in dienst genomen.

Na doorberekening aan de Shiraka en Oostelijk Partnerschap programma's, resteert een lager bedrag dan begroot.

Het bestuur hanteert een zelf opgelegd overheadkosten plafond (percentage) van maximaal 25%. In 2017 is dat in werkelijkheid 19,3%.

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 - SHIRAKA PROJECT
- ARABISCHE REGIO -

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden			
Subsidie BiZa Arabische Regio	53.719	59.000	41.199
Subsidie BuZa Arabische Regio	139.131	55.000	-
Totaal bijdragen derden	<u>192.850</u>	<u>114.000</u>	<u>41.199</u>
Totaal baten	<u>192.850</u>	<u>114.000</u>	<u>41.199</u>
LASTEN			
Apparaatskosten	36.156	24.000	9.225
SHIRAKA Arabische regio	151.613	90.000	31.974
Totaal lasten	<u>187.769</u>	<u>114.000</u>	<u>41.199</u>
Saldo van baten en lasten	<u>5.081</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Onder de subsidie BiZa is een afrekening opgenomen over 2016 ten bedrage van € 5.081. Deze afrekening veroorzaakt het positieve saldo van baten en lasten, en zal worden toegevoegd aan de Algemene reserve.

Door hogere bijdragen vanuit het Rijk zijn er meer trainingen verzorgd in deze regio. Ten tijde van het opstellen van de begroting was het uiteindelijke subsidiebedrag nog niet bekend.

Om het geven van meer trainingen mogelijk te maken, is er een extra projectmedewerkster aangetrokken, op tijdelijke basis.

Het bestuur hanteert een zelf opgelegd overheadkosten plafond (percentage) van maximaal 25%. In 2017 is dat in werkelijkheid 19,3%.

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 - MATRA PROJECT
- OOSTELIJK PARTNERSCHAP -

Bedragen x 1 euro	2017 werkelijk	2017 begroot	2016 werkelijk
BATEN			
Bijdragen derden			
Subsidie BiZa Oostelijke Partnerschap	-	-	51.656
Subsidie BuZa Oostelijk Partnerschap	75.550	76.000	-
Totaal bijdragen derden	<u>75.550</u>	<u>76.000</u>	<u>51.656</u>
Totaal baten	<u>75.550</u>	<u>76.000</u>	<u>51.656</u>
LASTEN			
Apparaatskosten	14.548	19.000	11.566
MATRA Oostelijk Partnerschap	61.002	57.000	40.090
Totaal lasten	<u>75.550</u>	<u>76.000</u>	<u>51.656</u>
Saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Het bestuur hanteert een zelf opgelegd overheadkosten plafond (percentage) van maximaal 25%. In 2017 is dat in werkelijkheid 19,3%.

EDUARDO FREI STICHTING**CIJFERMATIGE TOELICHTING REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017 - PROJECTEN**

	Totaal
Projecten Matra Zuid Oost Europa	
RSI Young Leaders XXIV-1 en XXIV-2 (22), Diverse landen	23.470
Summerschool and SNS (24), Servië	22.978
Training vrouwen en jongeren (26), Kosovo	16.522
Training jongeren (28), Bosnië-Herzegovina	24.545
Fact finding missie 1 (30), Albanië	3.284
RSI Training jongeren (32), Bosnië-Herzegovina	8.999
	<hr/> 99.798
Projecten Arabische regio	
RSI Young Leaders XXIII-3 (21), Diverse landen	10.638
Eastern Partnership Leaders (23), Oekraïne	6.750
RSI Young Leaders Wit-Rusland (I en II) (25), Wit-Rusland	19.195
Opposition training (27), Wit-Rusland	9.541
Training vrouwen (29), Armenië	10.979
Fact finding missie 2 (38), Georgië	3.900
	<hr/> 61.003
Projecten Oostelijk Partnerschap	
IRI Local elections, young politicians (31), Tunesië	70.262
NIMAR Civil society trainings (33), Marokko	19.592
NDI Politicians trainings (34), Marokko	13.087
RSI Young Leaders XXIV-2 (Libanese deel.) (35), Libanon	4.838
IRI Policy trainings (36), Marokko	8.553
IRI Local politicians training (37), Jordanië	32.927
Missies/nieuwe projecten/trainersdag/Libanondag (39), Libanon	2.354
	<hr/> 151.613
TO TAAL	<hr/> <hr/> 312.414

EDUARDO FREISTICHTING

JAARREKENING 2017

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING

De controleverklaring van Mazars Paardekooper Hoffman N.V. is op de volgende pagina's opgenomen.

